Cümhuriyetin 10 uncu yıldönümü münasebetile beşinci Tıp kongresi bu sene birinci teşrinde toplanacak..

Milliyet

Sahip ve Başmuharriri: Siirt Meb'usu MAHMUT

Fransa, istikrar olmadıkça konferanstan bir şey çıkmıyacağı hakkındaki noktai nazarında musir..

FİATI 5 KURUŞTUR | 8 inci sene No. 2654 | PAZAR | 2 TEMMUZ 1933 | Tel: { Müdür 24318, Yazı müdürü 24319 / İdare ve Matbaa 24310

Amerika ve Avrupa

Ahmet ŞÜKRÜ

Amerika dünyanın siyasî ve iktısadî müvazenesinde en büyük ağırlıktır. Gerçi Sovyet Rusya gerek vüs'at ve gerek nüfus itibarile Amerikadan büyüktür. Fakat servet itibarile Amerikadan geri olduğu gibi, gerek sınaî ve gerek ziraî istihsalde teşkilâtlanmamıştır. Bu itibarladır ki Amerikanın takip edeceği iktısadî siyaset, Londra cihan iktısat konferansının mukadderatı üzerine birinci derecede âmil olacaktır.

Amerika kendi yağile kavrulmak gayesini istihdaf eden bir siyaset mi takip edecek? Yoksa beynelmilel teşriki mesai yoluna mı gidecek?

Denebilir ki Londra cihan iktısat konferansının neticesi de bu suallere verilecek cevaba bağlıdır.

Filhakika Londraya gelen Amerika murahhaslarının sözlerine bakılacak olursa bu suallere cevap vermekte tereddüt etmemek lâzımdır. Heyete riyaset eden Hariciye nazırı Mr. Cordell Hull, konferansın açılma merasiminde söylediği bir nutukta bir memleketin iktısadî dertlerine yalnız kendi tedbirlerile çare bulamıyacağını söylemiştir. Denebilir ki Amerika heyeti murahhasasının üzerinde en ziyade tevakkuf ettikleri nokta bu olmuştur.

Diğer taraftan Amerikada hükûmetin takip ettiği siyaset, Amerika Hariciye nazırının konferansta izah ettiği noktai nazar ile taban tabana zıt bir şekilde tecelli etmektedir. Ve gariptir ki Amerika hükûmetinin Londrada söyledikleri ile Vaşingtonda yaptıkları arasındaki tezat yalnız bu noktaya münhasır değil, belki paraların kıymetlerinde istikrar temini noktasındaki tezat daha barizdir.

Konferans içtima ettiği gündenberi Fransa, İngiltere ve Amerika merkez bankalarının müdürleri arasında dolar, frank ve İngiliz lirasının muvakkat istikrarına matuf müzakereler cereyan etmekte idi. Çünkü şu kabul edilmişti ki, paraların kıymetlerinde nisbî bir istikrar temin edilmedikçe, iktısadî sahada alınacak tedbirlerin hiç birinden bir fayda beklenemez. Meselâ gümrük tarifelerinde tenzilât yapılması hakkında bazı devletler tarafından ileri sürülen teklif kabul edilse dahi, paraların kıymetinde nisbî bir istikrar temin edilmediği takdirde bir devlet kendi parasını gümrük tarifesinde kararlaştırılan tenzilât nisbetinde indirmekle yapılan tenzilâtı hiç mesabesine kalbedebilir. Amerika murahhas heyetinin, bilâhara geri alınan bir teklifi vardı. Bu teklife göre bütün gümrük tarifelerinde siyaseten yüzde on nispetinde tenzilât yapılması ileri sürülüyordu. Bu teklif kabul edilmiş olsaydı bile, Amerika doların kıymetinde nisbî bir istikrar temin edilmediği takdirde Amerika hükûmeti doların da kıymetinde yüzde on nispetinde tenzilât yaparak gümrük anlaşmasını hiçe indirebilir.

Bunun içindir ki, gümrük meseleleri ve sair iktısadî işlerin muvaffakıyetle neticelenmesini temin için para kıymetlerinde istikrar teminine çalışılıyordu. Bu meseleyi müzakere eden Amerika murahhasları, Vaşington'dan aldıkları talimat üzerine şimdilik konuşmalara nihayet vermişlerdir. Fakat işin garabeti şudur ki Amerika murahhas heyetine mensup âyan azasından Pittsuan, paraların altın esasına avdetini bir komisyonda resmen teklif etmiştir. Binaenaleyh Londra konferansı şu garip vaziyetler ve tezatlar karşısındadır:

Bir taraftan bir Amerika murahhası iktısadî sahada beynelmilel teşriki mesai teklif ediyor. Diğer taraftan Vaşington hükûmeti kendi iktısadî meselelerini kendi çarelerile halletmek yolunu tutuyor. Bir taraftan doların kıymetinde muvakkat bir istikrar temini yolundaki müzakerelere nihayet veriliyor. Diğer taraftan başka bir Amerika murahhası, bütün paraların altın esasına avdetlerini, yani şimdi daha müşkül olan hepsinin bir arada istikrarını teklif ediyor.

İşin iç yüzü şudur ki, Londra konferansına rağmen Amerika hükûmeti, iktısat sahasında millî bir siyaset takip etmeğe karar vermiş bulunuyor. Reisi cümhur Roosevelt'in iktısadî siyaseti sarihtir.

Hoover zamanında iktısadî buhranın Amerika haricinde başladığı ve sonra Amerikaya geldiği, binaenaleyh buna çare bulmak için de evvelâ dışarıdan başlamak lâzım geldiği hakkındaki fikirler galipti. Şimdi Amerikada bu fikirler terkedilmiştir. Amerikalılar, buhranın sebeplerini daha ziyade Hoover'in yanlış siyasetinde görüyorlar. Binaenaleyh Roosevelt'in bu hataları tamir edeceğine ve Amerikaya eski refahını iade edeceğine inanıyorlar. Roosevelt te bu yolda büyük bir tecrübeye girmiş bulunuyor. Kongreden aldığı vâsi salâhiyet, Amerika reisi cümhurunu eski zaman çarlarından daha kuvvetli bir vaziyete koymaktadır. Roosevelt, bütün manasile iktısadî ve malî diktatör olmuştur. Amerika parasının kıymetinde yüzde elli nispetinde bir

(Devamı 2 inci sahifede)

Türk-Fransız dostluğunun inkişafına doğru..

T. Rüştü Bey Fransız Hariciye nazırı ile görüştü..

Fransa ile an'anevî dostluğumuzda bu mülâkat bir merhaledir

Fransız gazeteleri Tevfik Rüştü Beyin görüşmelerine bilhassa ehemmiyet veriyorlar

LE BOURGET, 1 (Milliyet) — Türkiye Hariciye Vekili Tevfik Rüştü Bey Londradan tayyare ile buraya vâsıl olmuştur. M. Boncour Akşam üzeri Tevfik Rüştü Beyi kabul etmiştir. Mülâkat çok samimi olmuştur.

Tevfik Rüştü Bey, uzun zamandır beklenen Türkiye - Fransa dostluk muahedesinin tastiki için M. Paul Boncour'un gösterdiği faaliyetten dolayı memnuniyetini bildirmiştir.

Mülâkat çok samimî olmuştur.

Gazeteler mülâkata ehemmiyet veriyorlar..

PARİS, 1 (A.A.) — Hemen hemen bütün gazeteler, dünkü Fransız-Türk görüşmelerini uzun uzadıya mevzuubahis etmekte ve iki memleket arasındaki iyi münasebet bağlarının kuvvetlendirilmiş olmasından dolayı ızharımemnuniyet eylemektedirler.

Le Journal, bu münasebetle, diyor ki:

M. Boncour

Tevfik Rüştü Bey

"Tevfik Rüştü Beyin Pariste ikameti, bundan böyle Fransa ile Türkiyeyi biribirine bağlıyacak olan sağlam dostluk bağlarını kuvvetlendirmektedir.„

Matin gazetesi diyor ki: "Son seneler zarfında Fransa ile Türkiye arasında mütekabil uzlaşma sahasında büyük terakkiler elde edilmiştir. Uzunmüddetten beri Türk devlet adamlarının takip etmekte oldukları infirat ve bitaraflık siyaseti mühim surette değişmiş ve nihayet Türkiye Avrupa zümresine girmiş ve beynelmilel görüşmelere iştirak etmiştir. Halihazırda Fransız - Türk münasebatında mühim inkişaflara ve bilhassa 1929 ağustosunda imza edilmiş olup geçen şubat ayında Fransa tarafından feshedilmiş bulunan ve önümüzdeki ağustos ayında müddeti bitecek olan tica-

(Devamı 5 inci sahifede)

Reisicümhur Hazretleri talebenin imtihanında hazır bulunuyorlar..

İsmet Pş. Hz. Samsuna gidiyor

ANKARA, 1 (Telefonla) — Başvekil İsmet Paşa bu ayın sonunda Sıvas tarikile Samsuna gidecektir. İsmet Paşanın Samsundan İstanbula geçmesi muhtemeldir.

Üçte biri çıkıyor

Darülfünunda yapılacak değişiklikler

Pr. M. Malche

Avrupadan gelecek olan profesörlerle muhabereye başlanmıştır. Kürsü almaları tekarrür eden bazı profesörlere davetiyeler gönderilmiştir. Darülfünun 31 temmuzda lâğvedileceği için o vakte kadar ecnebi profesörler gelmiş bulunacaktır. Hocalık için talip olan ve adetleri birkaç yüze baliğ bulunan diğer taliplerin vaziyetleri tetkik edilmiştir. Bunlar meyanından çok az kimse kadroya alınacaktır. Söylendiğine göre tedris vazifesinden alınarak kendilerinden tercüme heyetinde istifade edilecek olan hocalar 50 kadardır.

Bu rakkam Darülfünun hocaları adedinin üçte biridir.

Pr. M. Malche Tokatlıyandaki dairesini terkederek Beyoğlunda bir pansiyon tutmuştur. Öğrendiğimize göre Pr. M. Malche ders senesi başında bu pansiyondan da çıkarak İstanbul tarafında Darülfünun mahallesine yakın bir pansiyon tutacaktır.

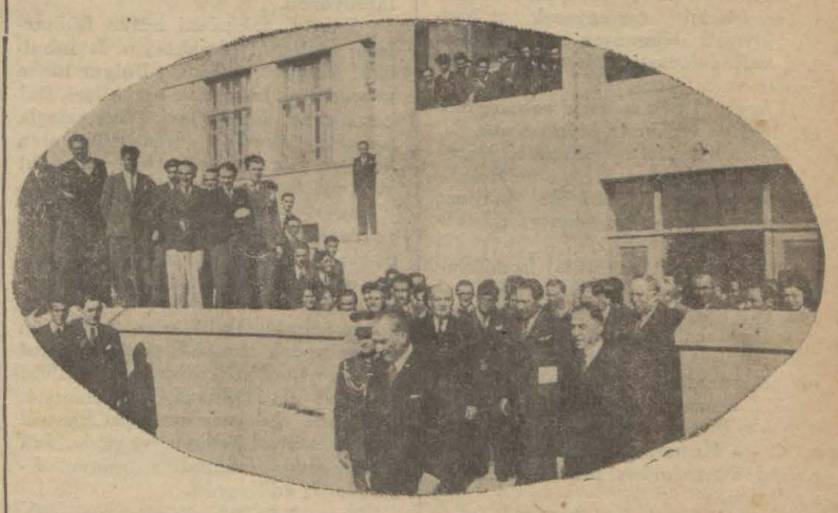

Gazi Hazretleri Ankara Hukuk Fakültesi talebesinin imtihanlarından çıkıyorlar

Gazi Hz. Galatasarayda talebeyi imtihan ettiler

Reisicümhur Hz. talebeye bizzat sualler irad buyurdular

Gazi Hz.nin Darülfünun imtihanlarında da hazır bulunmaları muhtemeldir

Reisicümhur Gazi Hz. dün saat 15,30 a kadar Dolmabahçe sarayında istirahat ettikten sonra saat 16 a doğru Galatasaray lisesine giderek 9 ncu sınıfın tarih, coğrafya ve yurt bilgisi imtihanlarında da hazır bulunmuşlardır.

(Devamı 2 inci sahifede)

Buhrandan kalkınma imkânını nasıl görüyoruz?

Londrada tezimizi bir daha teşrih ettik

Döviz üzerinde spekülâsyon yapılmaması için beynelmilel bir kontrol..

LONDRA, 27 (A.A.) — Anadolu Ajansının hususî muhabiri bildiriyor:

İktısat konferansının iktısadî komitesinde Hariciye Vekilimiz Tevfik Rüştü Bey tarafından söylenen nutkun metni aşağıdadır:

"Efendiler;

"Bu ayın 19 unda Türk murahhas heyeti tarafından İktısat komisyonuna tevdi edilmiş olan tekliften tekrar bahsetmek üzere söz aldığımdan arzıitizar ederim.

"Heyetimiz, gerek heyetiumumiye içtimaında gerek İktısadî komisyonun da yapılan müzakere esnasında teklifinin esbabımucibesinin ana hatlarını izah ve teşrih etmişti::

A. — Tediye muvazenesinin mübrem zaruretleri, her memleketin tica-

(Devamı 5 inci sahifede)

Dr. Hakkı Şinaşı Pş. resmi küşadı yapıyor

Kadıköyde İş Bankası

Tali şube dün açıldı ve Kadıköylülerin bir ihtiyacı daha karşılandı

İş Bankası Kadıköy talî şubesi dün akşam üzeri saat beşte hükûmet, Belediye ve Ticaret Odası erkâni Kadıköy muteberanı ve bir çok halkın huzurile açıldı. Küşat merasimi şube şefi Salih Beyin nutkile başlamış ve veznenin önündeki kordela İstanbul mebusu Hakkı Şinasi Paşa tarafından muvaffakiyet temennilerile kesilmiştir. Müteakiben davetliler büfede i-

(Devamı 5 inci sahifede)

Bulgarlarla Ticaret muahedesi

Murahhaslarımızla müzakereler başladı

SOFYA 1 A.A. — Türk - Bulgar ticaret muahedesi müzakerelerine dün başlanmıştır. Türk murahhasları Tevik Kâmil, Naki ve Cemal Rıza Beyler başvekil M. Muşanof tarafından kabul edilmişlerdir. Bulgar murahhasları hariciye nezareti konsolosluk işleri müdürü M. Vaçef, ticaret nezareti müdürlerinden M. Kalinof, Ziraat nezareti umum kâtibi M. Kuçef ve gümrükler müdürü Mitkof'dır.

Türk inkılâbı ve inkılâpçı sanatta Peyami Safa!.

Yazan: ETEM İZZET

Bugün 4 üncü sahifede

İtalyan tayyaresinin ta kip edeceği hava yolu..

Herkesin gözü havada..

Yirmi dört İtalyan tayyaresi hep birden Okyonosu geçiyorlar

Bahrimuhitte ilk 24 lük uçuş

[İtalya Hava Nazırı Ceneral Balbonun tertip ettiği Büyük Atlas Denizi seyahatine iştirak edecek yirmi dört tayyare hareket etti. Şikago sergisi münasebetile Amerikan milletine İtalyanın selâmını görütüyorlar. Ceneral Balbo, bu seyahate pilot olarak iştirak ediyor. Heyetiseferiyeyi teşkil eden doksan altı kişidir. Her tayyarede birinci ve ikinci pilotlar, bir makinist ve bir de radyo - telgrafçı vardır.

Bunlardan genç bir pilot, hareketlerinden bir iki gün evvel tayyarelerin bulunduğu adanın küçük kilisesinde bir genç kızla evlenmiştir.

Hava filosunun takip edeceği istikamet şudur: Amsterdam, İrlanda, Groenlând, Terre Neuve, Mişigan gölü kenarında Şikago..

Bu suretle seyahatin arzettiği tehlikeler haddiasgarîye indirilmiştir. İtalya Hükûmeti bu filo ile gönderilecek mektuplar için hususî pullar çıkarmıştır. İrlândaya 25, Kanada ve Amerikaya 50 liret.

Yedi merhalede katedilecek mesafe 9250 kilometredir.]

ORBETELLO, 1 (A. A.) — Bir tayyare sabaha karşı Alp dağları üze-

(Devamı 5 inci sahifede)

İtalya Hava Nazırı Ceneral Balbo

Tarihî tefrika: 47

Yıldızdan Ordu Köşküne

Yazan: S. N.

Her hakkı (Milliyet) indir.

Istanbulun geçirdiği bir tehlike

— 2 —

Eksarha nasihat. — İstanbuldaki barut depolarına, mühimmat mahzenlerine, fişenkhanelere ateş verilecek! — Abdülhamit şiddetli inzibat tedbirleri aldırtıyor! — İstanbula geçmiş olsun!

Bulgar çetelerinin Makedonyadaki faaliyeti ve bilhassa çete rüesa ve efradı arasında papas, ruhanî reisler ve mektep muallimlerile talim görmüş asker bulunması, meselenin mahiyetini değiştiriyor, vahametini arttırıyordu.

Çete faaliyetinin, Makedonyaya münhasır kalmıyacağını, yer yer infilâklar halinde memleketin bir çok tarafına sirayet edeceğini anlıyan Sultan Hamit, Eksarh Yusuf Efendiyi huzuruna çağırmış:

— Sadakat ve hüsnü niyetinizden eminim. Size karşı teveccühatı mahsusam olduğunu da bilirsiniz. Erbabı fesat ve nifakın şu çirkin hal ve hâdiselerinden dolayı izharı teessüften kendimi alamamaktayım. Kilisa adamlarının eşkıya ve üşeraya rehber olmalarını, mabetlerin teessüslerindeki makasıtı ruhaniyeyi çiğnemek ve şiarı rühbaniyeti büsbütün terketmek telâkki ediyorum. Binaenaleyh devleti âliyemiz badema o gibi eşhası şerire ve şakiyenin sıfatı ruhaniyelerini tanımıyacak ve kadrü kıymeti bilinmiyen bir nimetten istifadelerine artık meydan ve imkân vermiyecektir!

Tarzında pek müessir ve manidar tebligat ve vesayada bulunmuştu.

Rumeli müfettişi umumisi Hüseyin Hilmi Paşadan saraya ve Babıâliye gönderilen arizelerde korkunç haberler; dehşet, heyecan verici tafsilât vardı:

Bulgar fesat ve ihtilâl komiteleri ilkbaharda en şiddetli ve kanlı harekâta karar vermişlerdir. Rumelide çıkarılacak olan büyük ihtilâlin kıvılcımları, İstanbulda da yangınlar çıkaracaktır:

1 — Bakırköyündeki tahtezzemin büyük barut depolarına,

2 — Kasımpaşanın Okmeydanına giden tarafındaki mühimmat mahzenlerine,

3 — Kasımpaşanın Beyoğluna çıkan tarafında mühimmat mahzenlerine,

4 — Topkapı sarayının deniz cihetinde bulunan yeni fişenkhanelere ateş verilecektir.

Rumeli müfettişi umumisinin bu iş'aratı üzerine Sultan Hamit pek ziyade endişe ve telâşa düşmüştü. En ufak, en ehemmiyetsiz şeyden vehimlenen, uykusu kaçan padişahın, bu müthiş haberi okuduğu zaman geçirdiği helecanı tasavvur etmeli!

Saray, Babıâli korku ve ıztırap içinde idi. Kılı kırk yaran, en zayif, çürük ihtimalleri bile hesap eden padişah bu vaziyet karşısında evvelce aldırttığı inzibatî tedbirleri, kontrolları daha sıkı bir surette tensik ettirdi ve şiddetle harekete geçti.

Bakırköyündeki eski barut depolarının civarındaki bostanlarda bir kaç yüz Bulgar bahçivan çalışmakta idi. Bunların oradaki mevcudiyetleri şüpheli görüldü, derhal uzaklaştırıldılar.

Kasımpaşa semtindeki mühimmat depolarının etrafı gayet sıkı kontrol altına alındı.

Topkapısarayi sahili daha ehemmiyetli inzıbatî tedbirlerle kuş uçmaz halinde tahtı muhafazaya aldırılmıştı.

Fesat ve ihtilâl komitelerinin müthiş kararı, sarayın ve Babıâlinin beyninde bomba gibi patlamıştı. Zabıta, askerî ve sivil tekmil inzıbat kuvvetleri seferber edilmiş, şiddetli emirler verilerek geceli gündüzlü herkesin vazifesi başında bulunması sıkı sıkı tenbih olunmuştu.

Padişah, işi, gayet ciddi tutuyordu. Binlerce mebanisi, abidatı ve nüfüsu ile kos koca İstanbul şehri büyük ve muhakkak bir tehlike karşısında idi.

Makedonyada program ve plânla hareket eden Bulgar komitelerinin bu cür'et ve cesareti gösterecekleri hiç şüphe yoktu. İşin asıl fenalığı, Bulgar komitelerinin İstanbuldaki faaliyet merkezleri hükûmetçe meçhuldü.

Bütün taharriyata, tarassudata rağmen, Bulgar çetelerinin İstanbulda şebekesi hakkında küçük bir ip ucu bile elde edilememişti. Her şeyden, her yerden ve herkesten kuşkulanılıyordu.

Zabıta, şehirdeki bütün Bulgarlarla alâkadar olmaktaydı. İstanbuldaki Bulgar mahafili, Bulgar kilise ve sair dinî makam ve mahalleri, Bulgar tüccar ve esnafları, Bulgarlarla uzaktan yakından münasebeti olan her yer, her şey ve herkes tarassut ve gizli nezaret altında idi.

Bahriye mühimmat daireleri reisi yaverandan Ferik Ahmet ve Topkapı sarayi muhafızı Ferik Rıza Paşalar ayrıca teşkilât ile memur edilmişlerdi.

İstanbulu tehdit eden tehlikenin önüne ancak tarassut, takip, kontrol ve saire inzıbati tedbirlerle geçilebileceğine kat'î kanaat hasıl olmuştu. İnzıbatın gevşememesi için kontrol üstüne kontrol konuyor ve muhafaza altına alınmış mahaller mütemadiyen teftiş ediliyordu.

Rumelii Şarkî müfettişi umumiliğinin iş'ar ve ihbarı yanlış istihbarat yüzünden ve Babıâliyi telâşa düşürmüş olabilirdi.

Bulgar çetelerini idare eden fesat ve ihtilâl komitesinin bir hiylesi bir manevrası olması da ikinci kuvvetli bir ihtimaldi.

Eğer keyfiyet, hakikaten öyle idise, fesat ve ihtilâl komitesinin zekâ, maharet ve siyasetini takdir etmemek elden gelmez. Çünkü tam büyük ihtilâlin başladığı zamanda padişahı ve Babıâliyi korkutarak, İstanbulla meşgul etmek istiyorlardı.

Bu ciddî ve şiddetli inzıbatî tedbirler sayesinde, İstanbulda mühimmat deposu, mahzeni değil, tek kapsül bile patlamamıştı.

Fakat Hünkâr, sormuştu:

—Farzı mahal olarak bu mühimmat depoları berhava edilirse ne olur?

Padişahın sualine heyeti fenniye tarafından raporla cevap verilmişti: İnfilâkların sadematı müthişesinden İstanbul az çok müteessir olacaktır. Fakat bilhassa Bakırköyündeki tahtezzemin barut depolarının infilâkından o civarın tamamen mahvolacağında şüphe yoktur.

(Arkası var.)

Yarın:

Abdülhamit ve Kanunu esasî

—1—

Rum, Ermeni, Katolik patrikleri ile Bulgar Eksarhı ağız birliği ediyorlar. — Sultan Hamit, başı dara gelince, karakaplı kitabı raftan çıkarıyor!

Gazi Hz. Galatasarayda talebeyi imtihan ettiler

(Başı 1 inci sahifede)

Reisicümhur Hz. nin refakatinde Kâtibi Umumî Hikmet, Seryaver Celâl, yaver Şükrü ve Cevdet B. lerle Afet H. ve Polis müdürü Fehmi B. bulunuyorlardı. Lisenin ön kapısı kapalı bulunduğundan Gazi Hz. caddede otomobillerinden inerek yankapıdan içeri girmişler ve müdürlük odasına çıkmışlardır. Gazi Hz. bir kaç dakika kadar Müdür Tevfik B. in odasında istirahat ettikten sonra imtihan odasını teşrif buyurmuşlardır. Burada tarih muallimi Cemil, coğrafya muallimi Necmettin, muallimlerden İlhan Şevket, Raşit, ikinci müdür İzzet Zekki B. ler ve imtihanda da talebeden Hayrullah Ef. bulunuyordu. Biraz sonra B. M. Meclisi Reisi Kâzım Pş. da mektebe gelerek imtihan odasına girmişlerdir.

Reisicümhur Hz. tarih tedrisati hakkında izahat aldıktan sonra talebeye bizzat sualler irat etmişlerdir. Hayrullah Ef. ye sordukları sualler şunlardır: Attila'nın Romalılarla harbi, Afrikadan İspanyaya geçen ilk Arap ordusu kaç kişi idi ve içlerinden kaçı Türk, kaçı Arapti; bunlar önce nereye ayak bastılar ve hangi istikamete doğru gittiler ve ilk aldıkları şehir nedir? Şevr ve Lausanne muahedelerinin mukayesesi. Cografya Ege ve Akdenizin farkları Hayrullah Ef. den sonra Nejat Ef. imtihana girmiştir. Reisicümhur Hz. bu efendiye de yurt bilgisinden kanunlar, teşrii kuvvetler? Şimendifer siyaseti ve 1914 den sonra yapılan şimendifer hatları ne kadardır ve evvelkine nazaran arada görülen terekki neden ibaretir? Devletçilik ve fertçilik arasındaki fark ne dir?

Tarihten eski medeniyetler ve Ettiba, coğrafyadan Garbî Anadolunun ehemmiyeti nedir? suallerini sormuşlardır.

Nejat Ef. den sonra Ahmet Ef. imtihana girmiştir. Gazi Hz. Ahmet Ef. ye de şu sualleri sormuşlardır: Eski Türk medeniyetleri, Etti, Mısır ve Summer medeniyetlerinden hangisi eskidir, intihabat meselesi, bizde ve Almanyada Riyaseticümhur intihabati.

Talebe bu suallerin ekserisine muvafık cevaplar vermişlerdir; bazı suallerin cevabında müşkülât çeken talebeye yardım etmişlerdir. Zaten Gazi Hz. suallerini etraflı ve şumullu bir şekilde sorduklarından imtihan için hazırlanmış olan talebe cevabını kolaylıkla bulabilmişlerdir. Talebeden Ahmet Ef. ye Mısır, Summer ve Etti medeniyetlerinden hangisinin eski olduğu hakkında suale Ahmet Ef. Etti medeniyetinin eski olduğunu söylemiş ise de Gazi Hz. Summer medeniyeti tekaddüm eder diye tashih buyurmuşlardır.

Gazi Hz. mektepte beş saat kalmışlar, dokuz buçukta Dolmabahçe sarayına avdet buyurmuşlardır.

Reisicümhur Hz. aralarında bir Musevi ve bir Rum bulunan 10 talebenin imtihanında bulunmuşlar ve memnun olmuşlardır.

rr gpcamh Frb'c üC Bdk

Darülfünun imtihanları

Gazi Hz. nin dün Galatasaraydan sonra Darülfununu da şereflendirecekleri şâyi olmuştu. Büyük Reisin Hukuk fakültesi talebesinin hukuku düvel ve hukuku medeniye imtihanlarında bulunacakları söyleniyordu.

Darülfünun emin vekili Tevfik Recep Beyle Fakülte reisleri ve müderrisler her ihtimale karşı geç vakte kadar Reisicümhur Hz. ne intizarda bulunmuşlardır. Bu meyanda imtihandan çıkan talebe de işleri kalmadığı halde Büyük Reisi yakından görmek iştiyakile Darülfünundan ayrılamamışlardır.

Gazi Hz. nin Darülfünun ziyaretini başka bir güne bıraktıkları anlaşılmaktadır.

HARİCİ HABERLER

Suikastçiler Hâlâ aranıyor

300,000 Drahmilik bir mükâfat vadedildi

ATİNA, 1 A.A. — Adliye nazırı M. ve Madam Venizelos'a karşı yapılan suikast faillerini haber verenlere verilmek üzere, müddei umuminin 300.000 drahmilik bir mükâfat vadetmesine müsaade etmiştir.

Tuna grupu

VİYANA, 1 A.A. — Tuna devletlerinin bir grup teşkil etmesi fikri Avusturyada iyi bir şekilde karşılanmıştır.

Bremen vapurunun rekoru

BREMEN, 1 A.A. — Nevyork'dan dönmüş olan Bremen vapuru saatte 28,55 mil katetmek suretile kendi rekorunu kırmış olduğunu telsizle bildirmiştir. Eski rekor saatte 28,41 mildi.

Berlin-Roma hava seferleri

BERLİN, 1 A.A. — İtalya ile Almanya arasında hava seferleri müzakereleri bitmiştir. İki taraf hava müesseselleri arasında sıkı bir münasebet tesisi kararlaştırılmıştır. Berlin ile Roma arasında doğrudan doğruya bir ekspress hattı yapılması düşünülüyor.

Alman toprağı üstünde

BERLİN, 1 A.A. — Volff Ajansından: Hava işleri nazırının aldığı birkaç raporlan anlaşıldığına göre beş Leh askerî tayyaresi Pomoranya'da Muetov şehri ile Baltık denizi sahili arasındaki sahada Alman toprağı üstünde bir saatten fazla bir müddet dolaşmıştır. Bu tayyarelerden biri ancak 200 metre yüksekten uçmuştur. Bu nun üzerine Alman hükûmeti bilhassa vahim bir mahiyette olan bu yeni tecavüzden dolayı Leh hükûmeti nezdinde şiddetli surette protestoda bulunmuştur.

Fransada vergiler

PARİS, 1 A.A. — 1933 mayısında toplanan vergiler 2574 milyona baliğ olmuştur. Bundan 385 milyonu bilâvasıta, 2189 milyonu bilvasıta vergilerindendir. Geçen mayısa nazaran bilâvasıta vergiler 203 milyon artmış, bilvasıta vergiler 17 milyon azalmıştır.

Lehistan Başvekili Romanyada

BUKREŞ 1 A.A. — Lehistan başvekili ile zevcesi tatil müddetini Köstence civarında Karadeniz sahillerinde geçirmek üzere bugün Romanyaya geleceklerdir.

Selânik intihabı

Kondilis ve Metaksas ta nutuk söylediler

SELÂNİK, 1 — Dün Jeneral Kondilis ve Metaksas Halk fırkası merkezinde birer nutuk irat etmişler ve hükûmetin, icraatında sabotaj yapmak istiyen Âyan meclisinin lâğvedeceğini söylemişlerdir. M. Venizelos'a yapılan sui kastan bahsederken Kifisya'da akıtılan kanların, çok zaman evvel Venizelistler tarafından akıtılan kanları hatırlatması lâzım geldiğini söylemişlerdir. Jeneral Kondilis sözünü bitirirken demiştir ki:

"Halk hurriyetine karşı yeni bir teşebbüste bulunulmasından süphe ediyorum, fakat bu defa bizi tehdit edenlerin kafalarını kıracağız."

Yedi zabit tevkif edildi

SELÂNİK, 1 — Yedi zabit tevkif edilmiştir, yeni tevkifata intizar ediliyor. Bu tedbirler zihinlerdeki galeyanı artırmıştır.

Amerika ve Avrupa

(Başı 1 inci sahifede)

enflâsyon yapmak için de salâhiyet almış bulunduğundan Londrada beynelmilel konferansta verilecek kararlar ile ellerini bağlamak istemiyor. Doların altından ayrılması üzerine Amerikada bir fiyat tereffüü de görülmüştür. Bu, malûm olduğu üzere daima enflâsyonu takip eden bir neticedir. Amerikalılar bu sahte emareye de aldanarak, bir çok devletlerin saptıkları enflâsyon refahı yolunu tutmağa karar vermiş bulunuyorlar. Esasen Londrada, paraların istikrarı etrafındaki müzakerelerin inkıtaa uğraması, Amerikada enflâsyonun açtığı çığırın makûs bir netice vermeğe başlaması olmuştu. Doların kıymetinde istikrar temin edileceği rivayeti üzerine Amerikada dolar fiyatı çıkmış ve kambiyo ve esham da, sukut etmeğe başlamıştı. Bunu gören Roosevelt, para istikrarı etrafındaki müzakerelere derhal nihayet verilmesi hakkında Londraya talimat gönderdi.

Amerika kendi iktısadî dertlerine yalnız kendi çare bulabilir mi? Bu, Amerikalılar arasında da çok ihtilâflı bir mevzudur. Şu muhakkaktır ki Roosevelt, Amerikanın millî bir iktısadî siyaset takip etmek suretile kurtulacağına kanidir. Bu kanaatte bulunanlar diyorlar ki, Amerikayı Avrupada anlaşıldığı manada bir "memleket,, telâkki etmek doğru değildir. Amerika 123 milyon nüfuslu bir kıt'adır. Bu kıt'anın 48 hükûmeti, yani 48 memleketi vardır. Ve bunlar arasında serbest ticaret usulü caridir. Binaenaleyh Amerika memleketleri kendi başlarının çaresine bakabilirler.

Bu, belki doğru belki de doğru değildir. Fakat Amerikanın mukadderatını idare edenlerin bugün takip ettikleri siyasettir. Binaenaleyh Amerikanın Avrupa devletlerile teşriki mesaisi, bu zevata göre, bir iktısadî zaruretten değil, belki de insanî bir mülâhazadan ileri geliyor.

Ahmet ŞÜKRÜ

Spor

Tenis müsabakaları

Türkiye - Romanya beynelmilel tenis maçlarına Fenerbahçe kortlarında dün devam edildi. Bugün programın çift-dabıl kısmı oynanıyordu. İlk verilen kararda bu müsabakalara Türk ekibi olarak Suat - Şirin çiftinin girmesi kabul edilmişti. Fakat Şirinin ilk karşılaşmada Romanyalı Botez'e karşı uğradığı ademi muvaffakıyet üzerine Sedat - Suat çiftinin bizi temsil etmesi muvafık görülmüştü.

Saat 18 de başlıyan müsabakalarda oldukca kalabalık seyirci vardı.

İlk seti, bidayette anlaşamıyan takımımızın gevşek oynaması yüzünden Romanyalılar 6/3 kazandılar. İkinci sette bizim oyuncular daha enerjik ve daha hâkimdiler. Mütemadi ataklar sayesinde, seti vermemek için büyük bir gayret sarfeden Romanyalıların, yalnız her geym için değil, her puvan için çekişmesine rağmen, 7/5 kazandık.

Romenler üçüncü seti de 6/3 aldılar.

Bir kaybediş, bir evvelki sette teniscilerimizin çok çalışması ve yorulmasından ileri gelmiştir, denilebilir. Nitekim dördüncü seti, yine büyük bir çekişmeden sonra, 7/5 aldık.

Dördüncü set, denebilir ki Türkiye - Romanya karşılaşmasının en heyecanlı safhası oldu. Çünkü her iki taraf da müsavi setler kazanmıştı, ve son set kat'î avantajı tesbit edecekti.

Nitekim Romenler bu setini harükulâde bir gayretle başardılar ve 6/3 bizim teniscileri yendiler.

SON DAKİKA

Beşinci Millî Türk Tıp kongresine hazırlık...

Kongreye memleketin muhtelif şehirlerinden gelecek doktorlar iştirak edecek

ANKARA, 1 (Telefonla) — 5 inci millî Türk Tıp kongresi için hazırlıklara başlanmıştır. Kongre Reisi olan Sıhhiye Vekili Dr. Refik Beyle temas etmek ve direktif almak üzere kongre umumî kâtibi Dr. Fahreddin Kerim B. Ankaraya gelmiştir.

Beşinci kongre bu sene birinci teşrinin yirmi beşinci günü toplanacak ve 28 birinciteşrin cumartesi günü akşamına kadar devam edecektir. Her defa eylûlün sonunda toplanan kongrenin bu sefer birinci teşrine bırakılması kongre azalarından bir çoklarının cümhuriyetin onuncu yıldönümünde Ankarada bulunmak arzusu izhar etmelerinden ileri gelmiştir.

Beşinci kongrenin rapor mevzuları Türkiyede barsak parazitleri, içmeler, madensuları, kaplıcalar ve devaî tatbikatıdır. Bu raporların hazırlanması için Akıl Muhtar, Asım İsmail, Osman Şerafeddin, Sedat ve Ziya B. lerden mürekkep bir heyet ayrılmıştır. Bu sene serbest mevzular için de çok zaman bırakılmıştır.

Memleketin muhtelif köşelerinden gelecek doktorlar gerek bu raporlar mevzuları ve gerekse serbest mevzular üzerinde kongrede tebligatta bulunacaklardır.

Kongrenin devamı müddetince yerli ve ecnebi müstahzarat, alât ve edevatısıhhiye ile tıbbi eserler için bir sergi açılacaktır. Bu sergide bir jüri heyeti vücuda getirilecek ve kazananlara diploma ve madalya verilecektir.

İlkmektep muallimleri maaşlarını ödeyemeyen vilâyetlere yardım

ANKARA, 1 (Telefonla) — İlkmektep muallimleri maaşlarını ödemekte sıkıntı çeken bazı vilâyetlere Maarif Vekâletince para ikraz edilmek suretile yardım edilmeğe karar verilmiştir.

Sene nihayetine kadar iade edilmek şartile bu vilâyetlerden Kayseriye on yedi bin, Sıvasa on iki bin, Amasyaya sekiz bin, Gaziantebe 14 bin, Tekirdağına 12 bin, Çoruma 8 bin, Kırşehire 16 bin, Gresun'a 15 bin, Maraş'a 12 bin, Burdura 20 bin, Malatyaya 18 bin, Edirneye 12 bin lira ikrazı tensip edilmiştir.

Bu para vekâlet emrinde bulunan idareihususiyeler yüzde onlarından verilecek ve bugünlerde gönderilecektir.

Darülfünun kadroları

ANKARA, 1 (Telefonla) — Darülfünun kadroları üzerinde çalışan komsyon henüz işini bitirmemiştir. Dr. Reşit Galip B. in riyaseti altında her gün uzun içtimalar yapıldığı halde tetkikatın bir müddet daha devam etmesine lüzum görülmektedir.

Haber aldığıma göre komisyon azalarından Avni ve Rüştü Beylerin tekrar İstanbula giderek bazı noktalar üzerinde tetkiklerini tamik etmelerine lüzum görülmüştür.

Muhafızgücü bisikletçileri İzmirde

İZMİR, 1 (Milliyet) — Muhafızgücü bisikletçileri bugün geldiler ve bisikletçilerimiz tarafından Menemende karşılandılar. Bisikletçiler Karşıyakada misafir edilmişlerdir. Şereflerine Karşıyaka Kulübü tarafından bir çay ziyafeti verilmiştir.

BERGAMA, 1 (A. A.) — Muhafızgücü bisikletçileri dün saat 22 de Bergamaya girdiler. Alay zabıtanı ve halk tarafından hararetle karşılandılar. Bisikletçiler bugü İzmire gideceklerdir.

Londra konferansında heyetimiz şeker meselesine temas etti

LONDRA, 1 A.A. — Anadolu Ajansının hususi muhabiri bildiriyor: Bugün konferansta şeker meselesine temas eden heyetimiz Türkiyenin ihracat için yeni fabrika yapmamayı kabul ettiğini fakat kredi ihtiyacını temin için serbestii harekâtını muhafaza eyleyeceğini bildirmiştir.

Dört şeririn tecavüzü

İZMİR, 1 (Milliyet) — Torbalının Eğerci köyünde dört şerir on beş yaşında Besime namındaki kıza dağa kaldırarak, tecavüz etmişlerdir. Şerirler yakalandılar.

Şerirlerden Haşimin annesi Fatma namındaki kadın oğlunun Adliyeye verilmesine kızarak Besimenin evini kundak koyarak yakmıştır. Yangında ahır ve çerisinde bulunan iki sığır yanmıştır. Ateş köylüler tarafından söndürülmüştür. Fatma da adliyece yakalanmıştır.

İzmir belediye reisi

İZMİR, 1 (Milliyet) — Belediye Reisi Behçet B. tetkikatta bulunmak üzere Avrupaya hareket etmiştir. Behçet Beyin seyahati iki ay sürecektir.

Ekalliyetlerin dinî Müesseseleri

ANKARA, 30 — Lausanne muahedenamesile ekalliyetlere ait Patrikhane ve Hahamhanelerin idaresinde esas olan nizamnamelerin hükmen kaldırılmış bulunmasına rağmen bugünkü filî hal bu müesseselerin eski tarzda idare olunduğunu göstermektedir. Hükûmet, bu filî hale nihayet vermek için ekalliyetlere ait dinî müesseselerin idaresi hakkında Meclise bir kanun lâyihası vermiştir.

Meclisin Teşrinievvel içtimamda müzakere edilecek olan bu lâyihaya göre, ekalliyet cemaatlerinin hukuk ve imtiyazatına taallûk eden bilcümle fermanlar ve iradelerle ahkâm ve mukarrerat ve nizamat mülga olacaktır. Dinî müesseseler münhasıran dinî merasim ifasile iştigal edecekler ve halen mevcut cismanî meclisler kaldırılacaktır.

Bu kanunun neşri tarihinden sonra, muayyen bir müddet zarfında hastane, eytamhane, mektepler ve saire gibi bilûmum hayır müesseseleri ve dinî müesseselerden irtibatlarını fekkederek hesaplarını tasfiye edecekler ve isterlerse cemiyetler kanununa göre ayrıca birer cemiyet halinde teşekkül edebileceklerdir. Dinî müesseselerin idare tarzları ve reislerinin intihap suretleri ayrıca nizamnamelerle tesbit olunacaktır.

Büyük bir piyango

ANKARA, 1 A.A. — Hilâliahmer, Himayeietfal, Millî İktısat ve Tasarruf, Türk Maarif ve Türkiye idman cemiyetleri ittifakı umumî merkezi müşterek bir piyango tertip etmişlerdir.

Piyangonun biletleri satışa çıkarılmıştır. En büyük ikramiye on bin lira kıymetinde bir emlâktir. Kazanana istediği yerde bu kıymette bir emlâk verilecektir.

Diğer büyük ikramiyeler de şunlardır:

Üç bin lira kıymetinde bir otomobil, bin lira kıymetinde sahibinin istediği yerli malı eşya, beşer yüz lira kıymetinde yine sahibin istediği yerli malı eşya, 13500 bilete amorti vardır. Biletler birer lira kıymetindedir.

Piyango 33 senesi ikinci teşrininin sonunda Ankara Halkevinde çekilecektir.

ŞEHİR HABERLERİ

FIKRA

Bir belediye yasağı

Dikkat etmişseniz görmüşsünüzdür: İki üç gündenberi tramvay kapılarının kapalı olması hakkında şiddetli bir memnuiyet, gene hükmünü sürmeğe, borusunu öttürmeğe başladı.

Bu memnuiyette tıpkı ikbal düşkünü bir adamın azamet ve hodbini edası var; Bir eda ki itiyat sevkile ayağınızı attığınız basamağın üstünden sizi koğuyor veya inmeğe icbar ediyor.

Tramvay kapılarının açık olmaması hakkındaki emir, şüphesiz ki çok yerinde ve çok isabetli bir tedbirdir. Fakat asıl marazı tedavi etmiyen bu gibi sun'î tedbirler, maalesef tatbik kabiliyetinden uzak ve bunun içindir ki ötedenberi sukuta mahkûm olagelmiştir.

Çünkü bu yasak, — hepimizce malûm dur ki — iki ayda bir tatbik sahasına geçer, iki üç gün ya devam eder veya etmez, sonra unutulup geçer.

Halk, Belediyenin koymuş olduğu bu yasakları hakkile tatbik ve idame edememesine okadar alışmış, okadar kanıksamıştır ki her defasında bu yasak önünde duyduğu his, mütavaat ve inkıyat değil, bir mubalâtsızlıktır.

Bir emir ki tatbik kabiliyetinden mahrumdur, tatbik edilemez ve tatbik edilemediği için gülünç olur. O halde bu yasağın tatbiki için Devlet mümessili olan polisi işe karıştırmak, ne abes, ne mânasız, hattâ devlet otoritesi noktai nazarından nekadar hatalı bir iştir.

Halkın kafasında maziden mütevaris: "Devlet yasağı üç gündür!" mefhumu, eski hükûmetlerden bugüne kadar batından batına intikal ederek gelmiştir. Bu telâkkiyi istibdat idaresinin meşrutiyet devrine nakletmesini pek ehemmiyeti haiz bulmayız. Fakat dünyaya yep yeni bir Türkiye olarak doğmaklığımız ve mazi ile bütün irtibatı kesmiş bulunmaklığımız itibarile böyle bir telâkkiye, ne zaman, ne zemin, ne de imkân verilmemek lâzımdır kanaatindeyiz.

Tramvay kumpanyası, bu memlekette her sene yüzbinlerce lira kazanan bir Avrupa müessesesidir. Bu müsseseden biz, böyle geçici ve devamsız emirlerle değil, otomatik tertibatla bu yasağın tatbikini pekâlâ talep edebiliriz. Çünkü halen kapıların kapalı olmasına rağmen bu yasak, gene tatbik edilmemekte, tramvay basamağına ayak basan yolcu, kolaylıkla kapıyı açarak içeri girmektedir. Fakat otomatik tertibatın ikamesi halinde kapının açılmaması imkânsızlığı, yolcuyu bizzarure memnuiyete itaat etmeğe icbar edecektir. Bugünkü halindeki bu yasak, halkı tazip ve iz'aç mahyetindedir. Binaenaleyh, arabalara otomatik tertibatın konulmasını kumpanyadan talep etmek, belediyenin en acil borcu, vazifesi ve mecburiyetidir.

Salâhaddin ENİS

Halkevinde

Tetkik gezintisi yapılacak

Halkevi kurslar ve halk dersaneleri şubesi ilkmektep muallimleri için İstanbul içinde bir tetkik gezintisi tertip etmiştir. Bu gezintiler perşembe günü başlıyacak ve 10 gün sürecektir. Bu gezintilerde müzeler, camiler, tarihî âbidat ve saire gezilecektir. Şehrimizde bulunan Anadolu muallimlerinden bir kısmı da bu gezintilere iştirak edecektir. Halkevi bu husus için bir program tertip etmiştir.

60 mahkûm kanundan istifade ediyor

Ceza kanununu tadil eden kanundan istifade eden mahkûmlar hakkındaki muamele ikmal edilmiştir. İstanbul hapisanesinde yeni kanundan istifade eden 60 mahkûm vardır. Bunlardan 20 mahkûm tahliye edilmiş, 31 mahkûmun cezası indirilmiştir. 9 mahkûmun da vaziyeti tetkik edilmektedir.

BORSA

(İş Bankasından alınan cetveldir)

1 TEMMUZ 1933

Akşam Fiatları

İstikrazlar		Tahvilât	
İstikraz dahili	98,25	Ergani	19,40
1933 İstikrazı	95.—	Elektrik	—,—
Şark d. yolları	2.75	Tramvay	—,—
D. Muvahhide		Tünel	—,—
Kuponsuz	51,50	Rıhtımı	18,—
Gümrükler	5,75	Anadolu I	44.10
Saydi mahî	7,—	„ III	44.—
Bağdat	11.75	mes il kuponsuz	47,20
T. askeriye	7,75		

ESHAM

İş Bankası Nama	9,50	Telefon	13.—
„ „ Hamiline	9,50	Bomonti	21,10
„ „ Müessis	102	Tekros	29,50
Anadolu Hisse	25	Çimento	12.60
Tramvay	51.	Ittihat dey	20,90
Reji	3,60	Şark dey.	1,95
Şir. hariye	15.—	Balya	2.50
		Şark m. ecza	2,85

ÇEK FIATLARI

Paris	12,06	Prağ	15,94
Londra	716	Viyana	4,40
Nüvork	60,30	Madrit	5,61
Milano	89.75	Berlin	199,625
Brüksel	339825	Viyana	4,40
Atina	81.015	Peşte	3.7825
Cenevre	2,45,75	Belgrat	34,92
Sofia	67.745	Bükreş	79,97
Amsterdam	1,18,40	Moskova	10905

NUKUT (Satış)

	Kuruş		Kuruş
20 f. Fransız	170	1 Şilin, Av.	25.—
1 İsterlin	720	1 Pezeta	18.—
1 Dolar	172	1 Mark	49.—
20 Liret	219	1 Zeloti	24.—
20 f. Belçika	116	20 Ley	24.—
20 Drahmi	25.—	20 Dinar	55.—
20 i. İsviçre	815	1 Çernoveç	—,—
20 Leva	25.—	1 Altın	927
1 Florin	84.—	1 Mecidiye	33.—
21 Kur. Çek			

Ekonomi

Sergiye hazırlık

Şimdiye kadar 200 den fazla müracaat var

1 ağustosta 15 gün müddetle açılacak yerli mallar sergisi hazırlıklarına devam edilmektedir. Sanayi Birliğine müracaat eden müesseselerin miktarı 200 ü geçmiştir. Serğinin açılacağı Anadolu ticaret merkezlerine tâmim edilmiştir. Galatasaray Lisesi salonları, dünden itibaren sergi komitesi emrine tahsis olunmuştur. Salonlarda lâzım gelen tadilât ve tesisata başlanmak üzeredir.

Sergiyi müteakip memleket sanayiinin eski ve yeni mamulâtından nümuneleri havi olarak Sanayi Birliğinde bir müze açılacaktır.

Şark şimendiferleri işletme hakkı

Şark şimendiferleri işletme hakkının hükûmetçe mübayaası derpiş edildiği, bu hususta senei maliye sonlarına doğru şirketle müzakerata girişileceği haber verilmektedir.

Hindistanla ticaret

Hindistan'ın ileri gelen tacirlerinden biri, Türkiye - Hindistan ticaret münasebatının inkişafı imkânlarını tetkik için şehrimize gelmiş, bu maksatla Ticaret Odasını da ziyaret etmiştir.

Sumer-Bank

Sumer-Bank'ın kuruluş hazırlıklarına devam edilmektedir. Nurullah Esat B. dün Bakırköy fabrikalarını gezmiş ve yeni yapılacak fabrika binaları için tetkikatta bulunmuştur.

Borsada

Esham ve kambiyo Borsasında durgunluk devam etmekte ve Londra Konferansının neticesi beklenmektedir.

Çimento eshamında bir aralık görülen yükseliş durmuştur. Anadolu Demiryolları tahvilâtında hafif bir tenezzül meyli görülmektedir.

Çin heyeti

Yakında şehrimize gelecek Çin iktısadı heyetinin Ankara'ya da gideceği haber verilmektedir.

Fransadan gelecek heyet

Yakında şehrimizi ve diğer büyük şehirlerimizi ziyarete gelecek Fransız tacirlerinden mürekkep heyetin istikbalı için Turinğ klüp, Ofis ve Oda mümessillerinden mürekkep bir heyet tarafından bir program projesi hazırlanmıştır.

Motör ve makine ithalâtı

Ticaret Odası, motör ve makine ithalâtına dair İktısat Vekâletine bir rapor göndermiştir. Bilhassa kömür istihsal mıntakaları için motör ve makine ithaline müsaade edilmemesi, diğer mıntakalar için de müsaadenin en az 5 tonluk teknelere konacak motörlere, 30 beygir kuvvetine kadar benzinle işliyen motörlere; tenezzüh sandallarına takılan motörlere ve haşebî mevatla müteharrik 15 beygir kuvvete kadar motörlere hassedilmesi muvafık görülmektedir.

Yeni gümrük tarifesindeki yanlışlıkları tashih

Yeni gümrük tarifelerinde tertip sehvi olarak Resmî gazetede çıkan hatalar, gümrüklere bildirilmiştir:

1— 31 mayıs 1933 tarih ve 2415 sayılı Resmî Gazetede münderiç 2255 numaralı kanuna bağlı (1) numaralı cetvelin 1 - 11 B numarasına kadar olanların resim haddi (resinden) ve 694/A,B,C 1 - 2, numarasında resim haddi (beher tonundan) olacak iken sehven (yüz kilosundan) ibaresi yazılmış ve (481/B - 3 te sehven 481/B) şeklinde tertip edilmiştir.

401 numaradaki ihtar 121, 122, 145, 394, 408, 427, ve 438 numaralara da şamil olduğu halde sehven derç olunmamıştır.

2 — (2) numaralı cetveldeki 208 numaranın (B) fıkrası olmadığı halde sehven tertip olunmuş ve (465/A/1, B/1,2) numaraları yerine sehven (565/A, 466A,B) ve 529/D/1 yerine sehven 529/D ve 569/A,B yerine sehven 559/A, B; olmuştur.

3 — (3) numaralı cetveldeki 23/Ç yerine sehven (23/D) ve 192 yerine (193) ve 315/B yerine (315/D) ve 370/1,2,3 yerine (370/1,2,3,4,5 ve 6) 465/A/2, (370/1,2,3,4,5 ve 6) 465/A/2, B/3 yerine (465/B, 466/C) ve 582 yerine (583/A,B,C) ve 584/C yerine (594/C) 711/V1,2,3; Z yerine (711/V/2) ve 774 - 794 yerine (774,794) ve 800-808 yerine (800, 808) ve 814-820 yerine (814,820) şeklinde tertip edilmiş ve bu cetvele dahil bulunan 402 numara da sehven konulmadığı anlaşılmıştır.

4 — (4) numaralı cetvelde 64/B yerine (64/A) ve 307/D/2 yerine (307/A/2) ve 657 yerine (557) ve 658 yerine de (558) ve mezkûr kanunun 3 ncü maddenin 8 inci satırındaki her hükme göre ibaresi de sehven (bir hükme göre) şeklinde tertip edilmiş olduğu görülmüştür.

Belediyede

Şehir plânı

Kısa bir zamanda yapılması isteniyor

Belediyenin, şehir plânını yapmak üzere davet ettiği dört mütehassıstan her birinin vereceği rapordan başka Belediye de kendi noktayi nazarlarını hulâsa eden bir rapor hazırlıyacaktır. Raporların tetkikini müteakip hepsi mezcedilecek şehir plânının ana hatları esasları ve Belediye istenen tesisat vesaire meydana çıkarılacaktır. İlân edilecek bu şartlara göre açılacak müsabakada en iyi yapılacak plân tercih olunacak ve nakdî mükâfat da verilecektir.

M. Agaş burada ilmî bir şehir plânının ancak üç senede ikmal edilebileceğini söylemiştir. Belediye bukadar uzun müddet beklenmeği doğru bulmamakta olduğundan daha çabuk plânların yapılarak Belediyeye verilmesini istemiştir.

Beyoğlu hastahanesi

Beyoğlu hastahanesinin üstüne bir kat daha çıkılması tekarrür etmiştir. İnşaata yakında başlanacaktır. Hastanenin yanındaki arsanın istimlâk edilerek bahçe haline getirilmesi de mukarrerdir.

Şehit çocukları için

Kadınlar Birliği Belediye nezdinde teşebbüşata girişerek bazı fakir çocukların sanat mekteplerine yerleştirilmesi için tavassup istemiştir.

Kan fabrikası

Mezbahadan çıkan kanlardan istifade için yerli bir grup bir fabrika yapmak için teşebbüsata girişmişti. Fabrikanın makinaları sipariş edilmiştir. Yakında gelecek ve yerlerine konacaktır.

Terazilerin muayenesi

Bu ay içinde terazi ve ölçülerin muayenelerinin ikmalı için Belediye şubelere bir tamim yapmıştır.

Yeni idareler İşe başladı

İskenderiye hattının ipka edilmesi muhtemeldir

Cuma akşamından itibaren bütün tesisatile lâğvedilen Seyrisefain'in yerine kaim olan Devlet Denizyolları, Akay, Havuz ve Fabrika müdürlükleri dün sabahtan itibaren faaliyete geçmişlerdir.

Devlet Deniz yolları idaresi Seyrisefain'in Topanedeki merkezinde, Akay idaresi Karaköy köprüsü başındaki binada yerleşmişlerdir. Sadettin B. Devlet Deniz yolları ve Cemil B. de Akay müdürlüklerinde dün vazifeye başlamışlardır. Sadettin B. 11 temmuza kadar Sanayi Kredi Bankası müdürlüğünü de vekâleten ifaya devam edecektir.

Yeni idarelerin şefler encümenleri dün ihzası surette toplanarak faaliyet tarzını görüşmüşlerdir.

Kılâvuzluk idaresi de, dünden itibaren Seyrisefain'den ayrılmıştır.

İskenderiye hattı

İskenderiye hattının iş'arı ahire kadar idamesi emredilmiştir. Cuma günü İskenderiye'den avdet eden (Ankara) vapuru salı günü hareket edecektir. Londra'da bulunan İktısat Vekili Celâl Bf. nin bu hususta talimat gönderdiği anlaşılmıştır. Hattın idamesi için yakında kat'i karar verileceği mahsustur. Keyfiyet, umumî bir memnuniyetle karşılanmıştır.

Kısa haberler

* Vapurlara kıymet takdiri için teşekkül eden heyet dün de toplanmış ve muayene edilmek üzere vapurların sirasını tesbit etmiştir.

* Yeni Deniz Ticaret Müdürü Müfit Necdet B. dünden itibaren vazifesine başlamıştır. Deniz Ticaret Müdürlüğünden yüksek Ticaretibahriye mektebi müdürlüğüne naklolunan Zeki B. de dün yeni vazifesine mübaşeret etmiştir.

Vilâyette

Halkalı mektebi

Başka bir yere nakli münasip görülüyor

Halkalı Ziraat Mektebinin bulunduğu yer şehirden uzak olmakla beraber, ayni zamanda toprağın ıbat kuvveti de böyle bir ziraî müesseseyi inkişaf ettirecek vaziyette olmadığı anlaşılmış.

Mektebin başka münasip bir yere nakli için teşebbüs yapılmıştır.

Mektebin Kâğıtane civarında münasip bir kasra nakli düşünülmektedir.

Maaş verildi

Temmuz umumî maaşı dün verilmiştir.

Halk Bankası

Merkezi Ankara'da olmak üzere üç milyon liraya kadar sermayeli Halk Bankası ve Halk Sandığı teşkili hakkındaki kanun dün Vilâyete bildirilmiştir.

Kanuna göre icabında bu sermaye arttırılabilir. Maliye Vekâleti bankaya bir milyon lira sermaye ile iştirak edecektir.

Halk Bankası, icap eden yerlerde halk sandıkları namı altında ve Anonim şirket halinde küçük kredi müesseselerini teşkil ve bunlara yardım edecektir.

Borç için gayrimenkul satışı

Borç için gayri menkul satışına dair kanun Vilâyete gelmiştir.

Poliste

Zehirli sirke

Bir aile efradı salata yeyip zehirlendi

Karagümrük'te İpekkaytan sokağında 23 numaralı evde oturan Sirkeci şimendifer kumpanyasında çalışan Mahmut Efendi seyyar bir sirkeciden sirke almıştır.

Bununla salata yaparak yemişlerdir.

Bir az sonra altı kişiden mürekkep aile efradı arasında zehirlenme alâmetleri görülmüştür. Hemen polise haber verilmiş ve doktor getirilerek hayatları kurtarılmıştır.

Uluköydeki soygunculuk

Uluköyünde kurabiyeci Şerif babanın evini soyanlar hakkında tahkikata devam edilmektedir.

Bu soygunculuktan bazı kimseler nezaret altındadır. İkinci şube müdürü Demir Bey mahallinde tahkikat yapmaktadır.

1500 kilo kaçak şarap bulundu

İnhisarlar idaresi İstanbul Baş müdüriyeti takibat memurları Büyükada'da bir müesseseden 1500 kilo kaçak şarap meydana çıkarılmış ve müsadere etmişlerdir.

Muallimlik imtihanları

Ortamektep muallimi olmak istiyenlerin imtihanlarına dün Darülfünunda Edebiyat fakültesinde başlanmıştır.

İmtihanlara orta tedrisat müdürü Fuat B. nezaret etmektedir. Bu sene imtihanlara girenler geçen senelere nazaran fazladır.

Esnaf Bankası

Esnaf Bankasının 4 üncü Vakıf hanı altındaki daireden başka yere taşınması tekarrür etmiştir. Burası Afyon İnhisarı idaresince kiralanmıştır.

Gümrüklerde

Kararname tebliğ edildi

Yeni kontenjan kararnamesi 28 haziran tarihli resmî gazetede çıkmış ve dün gümrüklere tebliğ edilmiştir. Bu kararname ile, Ticaret Odasına ihbar etmeden mal sipariş etmiş ve mal getirtmiş olan tüccar eski hükümler dairesinde ithal hakkından istifade edecekler dir.

Gümrükleri teftiş

Gümrük Muhafaza Başmüdürü Hasan B. bugün Karadeniz mıntakasında bir teftiş seyahatine çıkacaktır.

Amerikanın istiklâl günü

Amerika Maslâhatgüzarı, Amerikan kolonisini Amerikanın İstiklâline müsadif 4 temmuz salı günü saat 5 den yedi buçuğa kadar Amerikan sefarethanesinde kabul edecektir.

Mahkemelerde

Eroinciler mahkemede

İlk eroin kaçakçılığına bakan ihtısas mahkemesi dün iki kişiyi tevkif ettı

2313 numaralı kanun mucibince uyuşturucu maddeler kaçakçılığından mütevellit cürümlere ait muhakemeler ihtisas mahkemesinde yapılmıya başlanılmıştır.

Avukat olduğunu söyliyen Asaf Beyle Kumkapıda evinde eroin fabrikası bulunan Mm Afroditi dün zabıta tarafından ihtisas mahkemesi müddei umumiliğine sevkedilmişlerdir. Bunlardan başka Ali ve Katina isminde iki eroinci daha ihtisas müddei umumiliğine gönderilmişlerdir. Ali ile Katinanın muhakemeleri dün saat 18 de ihtisas mahkemesinde başlamıştır. Bu Adliye ihtisas mahkemesinde ilk görülen eroin davasıdır. İddia makamı Alinin sabıkasını sorulmasını ve cürmü meşhudu yapan polislerin şahit olarak celbini istemiş, muhakeme bunun için cumartesi gününe bırakılmış, gerek Ali, gerek Katina tevkif edilmişlerdir. Bu muhakeme 18,30 a kadar devam etmiştir.

Kalyoncu Kulluğunda bir fabrika işletiren yakalanan ve ikisi Avrupada bulunan, dördü tahliye edilen 14 kişilik eroinci kafilesi de dün ihtisas müddei umumiliğine tevdi edilmişlerdir.

Müddei umumilik bu şebekeye ait evrak ve tahkikatı da ihtisas müstantikliğine tevdi etmiştir. İhtisas istintak hâkimi Saffet Bey bugün tahkikata başlıyacaktır.

Asat Beyle Mm Afroditi vaktin geçmesine mebni bugün tekrar getirilmek üzere zabıtaya iade edilmişlerdir.

Bahçekapıdaki yangın

Bahçekapıdaki tuhafiye mağazasını sigorta bedeline tamah ederek kastan yaktığı iddiasıyla muhakemeye altına alınan Vehbi Şakir Beyin muhakemesine dün Ağırceza mahkemesinde devam edilmiştir. Dünkü muhakemede müdafaa şahitleri dinlenmiştir.

Neticede Eminönü merkez memurunun şahit sıfatıyla celbi ve yangında yanan eşya hakkında rapor tanzim eden 3 tüccarın dinlenmesi için muhakeme 22 temmuza bırakıldı.

Kaçak çakmaktaşı

Fındıklıdaki dükkânında külliyetli miktarda kaçak çakmak taşı bulunan bakkal Kâzım Efendi ile kardeşi Mehmet Emin Efendinin muhakemelerine dün Adliye ihtisas mahkemesinde devam edilmiş ve şahitler dinlenmiştir.

Şevket B. tahliye edildi

Beşiktaşta zevcesi İclâl Hanımı öldüren Güzel Sanatlar Akademisi müdür muavini Şevket Bey evvelce Ağırceza mahkemesinde 12 sene hapse mahkûm olmuştu. Temyiz mahkemesi bu kararı 3 noktadan bozmuş, Ağırcezada muhakemeye yeniden başlanılmıştı.

Nakzan rüyet edilen bu dava dün neticelenmiş, Şevket Bey hâdisedeki tahrik ve tıbbı adlinin mücrim hakkında 47 inci maddenin tatbiki icap ettiği hakkındaki mütaleası nazarı dikkata alınarak iki seneye mahkûm edilmiştir. Şevket Beyin tevkifanede kaldığı müddet mahkûmiyet müddetini geçtiğinden dün tahliye edilmiştir.

Polisin elinden kaçacaktı

Dün Adliyede kapı altında isticvap edilmekte olan Avni isminde bir mevcutlu kaçmak teşebbüsünde bulunmuştur. Avni üçüncü ceza mahkemesi önünde durup mahkemede işi olan genç kadınlara harfendazlık etmeye başlamış, bu hal kadınların şikâyetini mucip olmuştur. Bu şikâyet üzerine polisler Avniyi yakalamışlar ve kapı altına götürüp isticvaba başlamışlardır. Avni isticvap edilirken birdenbire yerinden fırlamış ve kaçmıya başlamıştır.

Polisler derhal Avniyi takibe başlamışlar ve cümle kapısında yetişerek yakalamışlardır, Avni Alemdar polis karakoluna teslim edilmiştir.

Limon davası

Limon kralı Diyamandi Ef. ve rüfekasinin muhakemelerine dün devam edilmiştir. Mahkeme, adliyedeki ihtisas mahkemesinden bir dava ile birleştirilmek üzere gönderilen evrakın raddine karar vermiştir.

Dünkü celsede son limon kacakçılığı davasının rüyetine devam edilmiş, bu işin tahkikatını yapan gümrük müfettişi Resat B. in bazı noktalar hakkında yeniden malûmatına müracaat edilmesine lüzum görülmüştür

FELEK

Kulüplerin yavrulaması

Şu günlerde spor mahafilile temas edenler İstanbulun iki büyük ve eski kulübünde parçalanmak alâmetleri belirdiğini sezmişlerdir. Bu iki kulübün burada isimlerini yazabilirim: Galatasaray ve Beşiktaş.. Bizim memleketin en kuvvetli içtimai teşekkülü spor teşekkülleri olduğunu söyledikten sonra bu iki kulübün parçalanmasına parmak basacağım.

Galatasaray kulübü Türkiyenin en eski Türk kulübüdür. Uzun ve heyecanlı bir mazisi, şerefli kazançları, büyük taraftarı ve bir çok mensubu vardır. Bu kulüp bir çok yıllanmış yanlışlıkların ve çok defa kulüplerimizin düştüğü şahsi idare sisteminin kurbanı olarak son senede spor neticeleri itibarile fena vaziyete girdi. Daha doğrusu futbol şubesi çok zayıfladı. Bu kulüpte futboldan daha çok anlıyan ve futbol âleminde daha ziyade otorite sahibi olan bir zümre şimdiki idarenin muvaffakıyetsizliğini görerek onun aleyhinde bulundular Bu muvaffakıyetsizlikler hep bu yeni idarenin mi idi?.. Bunu kat'i surette söyliyemeyiz, fakat kat'i olarak söylenebilir ki yeni idare muvaffakıyetsizliklerle sarılı oldukça ciddî bir kalkınma yapmak enerjisine maalesef malik olamıyacaktı ve olamadı. Bu, bir talihsizliktir. Bütün idarelerde olduğu gibi kulüp idarelerinin de böyle talihsizleri görülmüştür. Bunlar zaten gelirken kendilerini kurban etmişlerdir. Bir futbol takımının dünden bugüne takviyesi, oraya yeni unsurlar aşılanması pek kolay bir şey olmadığı için Galatasaray bu sene bu fena vaziyetle mevsim sonunu buldu.

Her hangi bir ekseriyet önünde kulüpteki nüfuzlarını kaybetmiş olan eski ve futbol sahasında futbolculara daha fazla emniyet vereceğini tahmin eden ve Galatasaray kaybettikçe nüfuzu artan bir zümre Galatasarayın bugünkü vaziyetini elîm bularak oradaki kendi taraftarlarını da çekip (Sarı - kırmızı) diye bir kulüp tesisine teşebbüs ediyor. Ve böylece Galatasaray kulübü ikiye ayrılıyor. Bu fikir ne kadar âli ve ne kadar iyi niyetlere bağlı olursa olsun tamamen aleyhindeyim ve muhakkak bilirim ki bu, her iki taraf için de pek zararlı olacaktır.

Kulüpçülük hayatında bugün çalışanlar da dahil olduğu halde hepsinin en eskisi ve en çok çalışmışı sıfatile diyebilirim ki; bir kulüp için en fena ameliyat ikiye ayrılmasıdır. Bir tek kulübe yetmiyen kuvvet ikiye ayrılırsa bu iki zümreyi yaşatmıya nasıl kifayet eder?

Bilirim ki; teheyyüç zamanlarında, kat'i kararlar alınan hırs anlarında, münakaşa en tesirsiz bir çaredir. Buna rağmen ben bu hengâmede en bitaraf bir adam sıfatile müdahaleyi bir vazife bildim.

Bütün kulüpler böyle hâd devirler geçirmişlerdir. Galatasarayda yapılacak bu tehlikeli ameliyede gene en zararlı çıkacak taraf şimdiki Galatasaray ismini taşıyan zümre olacaktır. Zaaf ve tehlike zamanında ikiye ayrılmak ölüm demek olduğunu bilip bundan tevakki etmelidir. Nasıl? Orasını bilmem! Belki idareyi yeni bir ele bırakarak; belki yaparız diyen ve [illegible]haze edenleri işbaşına getirerek. bilmem?. Bir çare bulmalı ve bu [illegible]liği bertaraf etmelidir. Ben bundan üç dört ay evvel bu sütunlarda Galatasarayın mağlûbiyetlerinden bahsederken bu kulüp için en büyük tehlike iki partiye ayrılmasıdır, demiştim. Korktuğum bu tehlike bugün meydana çıktı.. Galatasaraylılar! Aman dikkat ediniz! Türk spor câmiasının en kuvvetli ve en lüzumlu bir varlığını (yapalım) derken yıkarsınız. Sonra yeniden kurmak çok, ama çok, zor olur.

Vaktile birinci kümenin başında giden, ismini söylemek istemediğim, bir kulüpte de böyle bir ikilik çıktı ve beş on sene iki taraf sümsük sümsük bir hayat sürdükten sonra tekrar birleştiler de şimdi yeni yeni daha birinci kümeye geçmeğe çalışıyorlar..

Beşiktaş kulübünde de bazı idare mülâhazalarından dolayı ikilik peyda olduğunu işittim... Haydi Galatasaray zayıftı, idaresi fena idi, onun için yeis sevkile böyle bir hareket oldu diyelim. Lâkin İstanbul şampiyonluğunun en tabiî namzetlerinden olan ve şimdi bir saha sahibi, kuvvetli bir kaç takıma malik, atletleri ve güreşçileri mükemmel bir kulübün ikiye ayrılmasını neye hamletmeli?..

Yahu! Nereye gidiyoruz?. Hırs bizim, hiddet bizim, hınç bizimdir; ama kulüp denilen gençlik müesseseleri memleketin malıdır. Onları kurmak elimizdedir, fakat canımız istediği zaman yıkmak hakkımız değildir. Çocuğunu peydahlıyan babaya onu dövmek hakkı bile verilmiyor, öldürmek şöyle dursun! .

"Bir Türk harikulâde bir insandır. İki oldular mı?. biribirlerine düşerler ve bir şeye yaramazlar,, diye nakledilen kötü bir İngiliz sözü vardır. Bunu tastik edecek hareketlerden çekinsek çok iyi olur. .

Görüyorum ki; kulüplere de, milletlerde olduğu gibi, kadife eldiveni birer demir el lâzımdır.

FELEK

Velâdet gecesi

Müftülükten: 5 temmuz 1933 çarşamba günü Rebiulvvelin 12 sine müsadif olmakla önümüzdeki Salı günü akşamı - çarşamba gecesi - Hazreti Peygamberin velâdetleri gecesi olduğu ilân olunur.

Söz arasında

Türk inkılâbı ve inkılâpçı edebiyatta Peyami Safa

Gene karşılıklı bir çekişmedir koptu. Sadri Etem, Yaşar Nabi, Refik Ahmet, Behçet Kemal bir yanda; Peyami Safa ve kafadaşları karşıda.

San'at cemiyet için midir?..
Fayda için midir?.
Fert için midir?.
Türkiyede san'at ülküsü nedir, ne olmalıdır?..

Peyami Safa eğer bahsin özünden çıkıp ta politikaya girmeseydi münakaşa mevzuları aşağı yukarı bu idi!

"Bana kalırsa" sütunu muharriri karşı tarafın en başındadır. Fakat bu başlığa, bu görünüşe aldanmamak lâzım. İçi biten özü biten nice kof çınarlar vardır ki koyu yeşilliklerile uzaktan taptaze sanılırlar. Peyami inkılâp politika ve telâkkisinde bu özdeki görünüşlerden biri olmak ayrılığını göstermiye başladı.

* * *

Peyaminin bu davada üç yazısını okuduk. Üçünde de sinsi, eğer sinsi değilse sarsak ve "safdil,, bir inanışın politikası var. İki de anlıyamadığımız nokta.

Bir: "Sevgili Nâzım Hikmeti tevkifhaneye götüren ifrat. .,, Bu ne demek?.. Hangi ifrat?... Bu ifrat ile neyi kastediyor?.. İnkılâp mevkiiiktidarını mı, Cümhuriyet Müddeiumumîsini mi, müfrit milliyetperver Türk inkılâpçılığını mı?.

Nâzım Hikmetin sevgili oluşu da ayrı. Peyami için Nâzım şahsan mı sevgilidir, fikirleri ve komünizme inanışı ile mi sevgilidir? Bu noktanın ayırdı yerinde olur.

Hem bir işaret yapmalıyız: Eğer Peyaminin dediği gibi "Sevgili Nâzım Hikmeti tevkifhaneye götüren ifrat, sevgili Behçet Kemali de tımarhaneye,, götürürse Peyami Safayı ve onun itikadındakileri de mahkûm olabilecekleri âkıbete götürür ve o zaman bu mukaddes bir ifrat olur!.

İki: Ağaoğlu Ahmet Bey bir yazısında "bana ne" cilikten bahsetmiş. Büyük harpte ve Osmanlı İmparatorluğunun sonunda da "Yangeldizm" tabiri ile «bana ne» ciliğin benzeri ruha ve "İttihat ve Terakkı,, ye hücum edilmiş. Peyami bu hâtırasını kaydediyor. Bu hâtıranın tazelenişindeki imayı, mukayese ve münasebeti hele bir türlü anlıyamadık. Ne denmek isteniyor?..

Biz inkılâbın sonuna gelmedik. Başındayız. Tasfiye, yayım, yeni inanı yerleştirme ve bir ayıklama devresi içindeyiz.

Acaba Peyami söylediğinin farkında mı değil?.

İşte, anlıyamadığımız bu iki fikrin düğürlüğünü yapan "Bana kalırsa,, muharriri Türkiye Cümhuriyeti ve Türk inkılâbı karşısındaki siyasî hüviyetini de şöylece durguluyor:

"Cümhuriyetin mukaddes kitabı Teşkilâtıesasiye Kanunudur. Demokrat ve parlâmantarist bir kanun. Buna rağmen bütün dünyada bugün hâkim olan rejimlere bakmıyarak koca Amerikayı, koca Fransayı ilâh.. hiçe sayarak iki üç memleketin siyasî tecrübelerine istinaden demokrasinin ve parlâmentarizmin iflâs ettiğini söyliyenler de aramızda bulunabilir.,,

Bu cümlenin bu sütunda yeri ve manası yoktur. Fakat, Peyaminin arzetmiye başladığı hüviyetini ve dünyanın dönüş, gidişinden, Türk inkılâbının asıl benliğinden ne kadar gafil olduğunu tebarüz ettirmek, konuşacağımız adamın kim olduğunu okuyucumuza tanıtmak için bu cömertliği göstermekten çekinmedik.

Bir noktaya dikkat. Bu sözlerimizle Peyami için:

— Cümhuriyetçi değildir..
Vatanperver değildir..
Milliyetperver değildir..
Demiyoruz.

* * *

Peyami Safa ile ve onun davasında, onun inanışında olanlarla konuşulmaz. Bu ölü ve müflis fikirleri inkılâpçı cümhuriyetçilerin hızı çoktan çiğnedi geçti sanıyorduk. Ya bir hortlama var. Ya inkılâp silindirinin altından fırlamış, sadmeden bir kenarda topaçlaşıp kalmış bir kaç insan. Bunların hâfızalarını uyandırmak, beyinlerini tazelemek, kafalarını yenilemek, onları yeniden güneşe çıkarmak için kendilerine bizim düsturlarımızı, inkılâbın düsturlarını ezberletmek lâzımdır. Bu düsturlar hem Peyami ve kafa yoldaşlarile makalelerindeki kâh açık, kâh sinsi fikirlere ve cümlelere cevap olur; hem de dumura uğrıyan ruhlara cilâ verir.

* * *

Düstur ve cevap:

1 — Sanat cemiyet için, fert için değil gaye içindir. Türkiyede gaye inkılâptır.

2 — Mezbahada öküzün kesilişi resmini yapan san'atkâr millî san'atkârdır, eseri de Türk san'at eseridir. Fakat bu resim inkılâbın resmi ve o san'atkâr hâşâ inkılâp san'atkârı değildir. Roman için, hikâye için, her şey için de böyle!

3 — İnkılâpçı san'atkâr milliyetperverdir. Milliyetperver san'atkâr daima inkılâpçı değildir. İnkılâp san'atkârı rejimi yayan, her şeye üstün bilen, onu haykıran gayeye fayda getiren ve eserine vicdanını, icabında kellesini koyan sanatkârdır.

4 — Türkiye Cümhuriyeti Peyami Safa Beyin özlediği rüzgâra tutulmuş haşhaş başı gibi kökleri sarsılan Amerika, Fransa Cümhuriyeti değil; cihan birliği içinde yeni hüviyeti, yeni tutumu ve kendi davası, kendi kurumu olan yepyeni bir cümhuriyettir. Ve.. muhakkak ki Peyami Safa Beyin ağız suyu akıttığı o milletler birer birer hep bizim yola geliyor, Türk rejimini kendilerine örnek ediyorlar.

5 — Kemalizm gibi Kemalist san'at ve edebiyat ta bir kalıptır. Bütün insanlar hüviyet ve vicdanlarile bu kalıptan geçeceklerdir. Fikirlerde iz'ansız bir teşettüt, tereddüt değil.. tam bir birlik ve beraberlik istiyoruz. Türkiyede bu beraberliğin seferberliği vardır. Türk milleti gibi Türk san'atı da gaye yolunda seferber olmak ihtiyaç ve vaziyetindedir.

6 — Peyami Safanın dediği gibi tıpkı tıpkısına: "Türk milliyetperver ve.. insandır.,, Fakat, bunun fevkinde de inkılâpçı, teceddütçü, Kemalisttir!.

7 — Türk milleti için padişahlık, hilâfetçilik, softalık ne kadar irtica ise liberal demokratlık, nizacı, panikçi, boğaz boğaza, tabanca tabancaya cümhuriyetçilik; Fransız, Amerikan, Yunan demokrasisi fikir ve tezahürlerine esirlik ve onu isterlik te o kadar kötü ve o kadar mürteciliktir.

8 — Dünya yeni bir nizam, yeni bir ilim ve kumandaya giriyor. Türk milleti tarihin her devrinde güneşe çıkardığı yenilikler gibi bugünkü yenilik nizamının da başındadır.

Bu yenilik karşısında ilk ölüm döşeğine düşen de Harp önü demokrasisi oldu.

* * *

Peyami Safa sanki ağzını tıkıyan varmış gibi tenkit etmek, serbest konuşmak, açık söylemek te istiyor ve.. buna da başladı, konuşuyor.

Kulağında bulunsun diye ve aklımızda iken onu da söyleyelim:

Muhalif ve aykırı unsurların hoşuna gitmek için değil, yeni yetişeceğe yön verecek, öz inkılâpçıya hız getirecek kalpten tenkide can kurban!.

Etem İZZET

Dil anketi

Liste 105

ANKARA, 1. A. A. — T. D. T. cemiyetinden :

Karşılıkları aranacak arapça ve farsça kelimelerin 105 numaralı listesi şudur :

1 — Acilen — alelacele, tacilen —
2 — Arzutalep
3 — Bethuy — bedtiynet —
4 — Bednam
5 — Beddua
6 — Hodpesent
7 — Hüsnü suretle
8 — Hüsnümuamele
9 — Hüsnü tesviye
10 — İndinde
11 — Layuhti
12 — Layetenahi — namütenahi
13 — Minvechin — mincihetin —
14 — Minküllilvücuh
14 — Veleyki
15 — Evleviyetle — evlabittarik —

Gelen karşılıklar

Liste: (101)

Efkârı umumiye: Her kişinin düşüncesi, hepsinin görüşü, duyuşu, hepbirlik düşünüşü, topunun isteki, dileki. *Vaz'iyet:* konuş , duruş, kuruluş, kurum, kurulma, bulunuş. *Dürendiş:* uzak düşünücü, ilerisini düşünen, arkasını önünü sayan, derin düşünen, sonunu göz önünde tuta, eyi düşünen. *Perdebirunane:* Ap açık, açıkça açıktan açığa ,saygısızça, ardına önüne bakmaksizin, çekinmeksizin, saygiyi bırakacak türlü, taşğınlıkla. *Sarfinazar:* vazgeçmek, gözden düşürülerek. *Noktai nazar:* dilek, bakış beneği, düşünüş görüş. *Nazari dikkat :* inceden inceye bakış, uzun uzadiya gözden geçiriş, gözü açarak, eyice araştırmak. *Cümleden: bilcümle:* hepsi, bütünü, topu, hep, büsbütün. *Alenen, aleni:* açıktan açığa, göz önünde olarak, aşikâr, meydanda açık, gizli kapaklı değil, duyulmuş. *Muntazaman:* sirasile, düzgün olarak saygi altında olarak, düzenli. *Muhtasaran:* kısaca, kısaltarak, *Münhasiran:* başka nesneye değimi olmıyarak, başla başına. *Bazen:* bazi kerre, bazisi, ara sira, keşik keşik, az defa, vakit vakit, birazı, bir kaçı, bir takımı. *Kısmen:* bir bölüğü, bir parçası. *Tamamen:* eksiksiz olarak bitmiş olarak.

Göztepe Haznedar oğlu
Baha

RADYO PROGRAMI

İSTANBUL :
18 Gramofon. 19 Alaturka saz (Udi Refik Talat bey arkadaşları). 20 alaturka Belkis H. 20,30 alaturka saz Tanburi Refik bey arkadaşları. 21,30 Gramofon. 22,00 Ajans borsa haberleri, saat ayarı.

ANKARA :
12,30 - 13,30 Gramofon.
18 - 19 Salon orkestrası: Thomas ouverture Raymond. Beethoven Fantaisie. Mosaique Kalman Potpourri Bayadere.
19 - 20,15 Dans musikisi.
20,15 Ajans haberleri.

VARŞOVA 1411 m.
18,20 halk konseri, 19 plâk, 20 monolog, 21 şarkılı orkestra konseri, 23 dans musikisi.

BUDAPEŞTE 550 m.
20,20 vals ve baletlerden mürekkep parçalar, 21,50 şarkılar, 22,50 haberler, 23 Berend takımının konseri, 23,20 sigan musikisi.

VİYANA 518 m.
21,05 operet parçaları (enfonik takım ve söyleyiciler iştirakile). 23,40 Gustav Macho takımının konseri.

MİLANO - TORİNO - FLORANSA :
21,35 Mulenin eserlerinden Daphne operası.

PRAĞ 488 m.
20 Harmonik, piyano takımı tarafından vals ve tangolar. 20,35 Smetananın Dalibor operası. 23,35 Son haberler.

BÜKREŞ 394. m
13 plâk, 14,20 ahfif musiki, 17 Şiraî neşriyat, 20 ders 21 İnci Avcilari isimli opera temsili (Studyodan).

BRESLAU 325 m
21,35 Hitlerin gençliği unvanlı musahabe, 23,35 Berlinden hafif musiki

3 Temmuz pazartesi

ANKARA :
12,30 - 13,30 Gramofon.
18. - 19 Salon orkestrası: Offenbach Ouverture Orpheus. Christine, fantaisie. Dedechumann Nu- Etoilee. İvanoviç Valse La Reine du Ma-
19 - 20.15 Alaturka Saz.
20,15 Ajans haberleri.

VARŞOVA 1411 m.
16,20 plâk, 16,55 plâk, halk musikisi. 18 fransızca konferans, 18,20 plâk, 18,35 piyano müsameresi, 19,35 plâk. 20,45 tefrika, 21 Yohann Strauss'un Valdmeister isimli opereti 23 dans musikisi. .

BUDAPEŞTE 550 m.
20,55 piyano refakatile taganni, 21,25 Stüdyodan bir tiyatro, 23,15 Ligan musikisi.

VİYANA 518 m.
20,35 Viyana opereti isimli bir radyo popurisi Holzer takımı, 22,35 piyano parçaları. 23,15 plâk ile dans parçaları.

MİLANO - TORİNO - FLORANSA :
21 plâk, 22 Berliaz'un opera eserlerinden Faust.

PRAĞ 488 m.
20,15 yaz kabaresi, 21,20 piyano ile sonatlar, 22 neş'eli ve Hazin bir mars serisi,2,20 almanca ahberler, 23,35 çiit piyano konseri.

BÜKREŞ 394. m
13 plâk, 14,20 ahfif plâklar, 18 radyo orkestrası, 19,20 keza, 20 ders 21 fantazi ve serenad parçaları, 21,30 Bando muzika, 22,20 Bir konser nakli.

4 Temmuz salı

ANKARA :
12,30 - 13,30 Gramofon
18 - 19 Salon orkestrası: Mozart Ouverture Figaro. Gounod Fantaisie Faust. Rücker Serenade Andaluz. Resey Valse Espanita.
19 - 20.15 Alaturka saz.
20,15 Ajans haberleri.

VARŞOVA 1411 m.
18,20 piyano - keman konseri, 19,35 taganni, 20,10 plâk, 21 Amerikalıların hürriyeti ilânlarının seneyi devriyesi şenlikleri, 23 dans musikisi.

BUDAPEŞTE 550 m.
21,05 Hayvanat bahçesinden, opera orkestrası ile opera parçaları, 22,20 haberler, cazband.

VİYANA 518 m.
20,40 orkestra konseri, 21,40 vatanı hatırlama saati Viyananın 1683 senesinde muahasa sı münasebetile. 22 senfonik konser, 23 ahfif musiki.

MİLANO - TORİNO - FLORANSA :
21 haberler, arzuya tabi konser, 21,40 karışık neşriyat, 22,20 temsil 23,40, dans musikisi, 24 son haberler.

PRAĞ 488 m.
21,15 musikili bir radyo temsili, 22,15 akşam konseri, 23,20 plâk musikisi.

BÜKREŞ 394. m
13 haberler, plâk, 14,20 hafif plâk konseri, 18 karışık konser, 20 ders, 21 radyo orkestrası , 21,45 taganini. 22 radyo orkestrası.

5 Temmuz çarşamba

ANKARA :
12,30 - 13,30 Gramofon.
18 - 18,45 Salon orkestrası: Flotov Ouverture Martah. Lakome Suite Laferia. Serrane Segudillas .
18,45 - 19,45 Alaturka Saz.
19.45 - 20,15 Dans musikisi.
20,15 Ajans haberleri.

VARŞOVA 1411 m.
20,45 Hindistan seyahat hatıraları 21 hafif mu.siki. 22,15 oda musikisi, 23 ingilizce konferans, 23,20 kahve konseri ve dans parçaları.

BUDAPEŞTE 550 m.
20,30 igan musikili şarkılar, 22 Keman refakatile konser, 22,35 haberler, 22,50 Royal otelinden: caz, 23,35 Patria kahvesinden: Sigan musikisi.

VİYANA 518 m.
21,45 karışık neşriyat, 23,10 haberler, 23,30 fransızca propaganda, 23,30 Gustav Macho takımının konseri

MİLANO - TORİNO - FLORANSA :
21 Haberler, sözler, 21,35 temsil radyo orkestrası, 24 son ahberler

PRAĞ 488 m.
20,35 plâk, 20,45 Boşnak şarkıları, 21,10 Park'tan nakeln : karışık konser, 22,05 halk konseri.

BÜKREŞ 394. m
13 haberler, plâ.., 14,20 hafif plâklar. 18 radyo orkestrası, 19,20 radyo orkestrası, 20 ders, plâk, 21,05 saksofon ile parçalar, 21,35 piyano parçaalrı, 22 keman konseri, 22,35 bir yerden konser nakli.

6 Temmuz perşembe

ANKARA :
12,30 - 13,30 Gramofon.
18 - 18,45 Alaturka saz.
18,45 - 19,15 Viyolonsel konseri (Edip B. tarafından)
19,15 - 15 Alaturka saz
20,15 Ajans haberleri.

VARŞOVA 1411 m.
21 karışık konser, 23 dans musikisi.

BUDAPEŞTE 550 m.
20,25 radyo orkestrası, 21,25 Stüdyodan tiyatro, 2,25 ahberler, plâk.

VİYANA 518 m.
20,45 neş'eli konser, 21,20 ahftanın vukuatı, 21,45 radyo için yapılan Köy hayatının sevilişi, isimli musikili temsil, 23,40 plâk.

MİLANO - TORİNO - FLORANSA :
21 haberler, plâk, 21,35 Sly isimli Ferrarinin operası.

PRAĞ 488 m.
21 Sokol klübünden naklen rapsodi vals ve şarkılardan mürekkep hafif musiki konseri, 23,20 fantazi parçalardan mürekkep konser.

BÜKREŞ 394. m
13 haberler, plâk, 17,20 çocuk neşriyatı, 18 karışık konser, 20 ders, plâk, 21 senfonik konser, 21,45 taganni, 23 almanca propaganda neşriyatı .

7 Temmuz cuma

ANKARA :
12,30 - 13,30 Gramofon.
18 - 19,45 Piyano konseri (Ferhunde Ulvi H. tarafından)
18,45 - 19,20 Fransızca ders.
19,20 - 20,15 Gramofon
20,15 Ajans haberleri.

VARŞOVA 1411 m.
17 halk konseri, 18 mütalea ve zözler, 18,20 solist konseri. 18,35 senfonik konser, 23 caz.

BUDAPEŞTE 550 m.
20,45 Grand Hotel'den musiki kongresi isimli skeç. 21,30 ahrici siyasete dair konferans, 21,45 Ernest Dohnanyi'nin idaresinde opera orkestrası, 23,15 sigan musikisi.

VİYANA 518 m.
21,05 Vittiber, isimli köylü temsili, 22,55 son haberleri. 23,15 dans musikisi.

MİLANO - TORİNO - FLORANSA :
21 ahberler, plâk, 22,20 haberler müteakiben senfonik konser, dans musikisi.

PRAĞ 488 m.
20,30 karışık orkestra konseri , 21,25 18 ci asra ait musiki, 21,45 keman konseri.

BÜKREŞ 394. m
13 ahberler, plâk, 14,15 hafif musiki, 18 radyo orkestrası, 19,20 keza, 20 ders, 20,45 Puccini'nin Madam Butterfly isimli operası plâk ile.

8 Temmuz cumartesi

ANKARA :
12,30 - 13,30 Gramofon.
18 - 18,45 Salon orkestrası: Urbini ouverture Mirkala bohemienne. Elis fantaisie Misterkinder. Grumbach Danse Arapes. Ziehrer Valse Veaner Madlen
18,45 - 19,45 Alaturka saz.
19,45 - 20,15 Dans musikisi
20,15 Ajans haberleri.

VARŞOVA 1411 m.
20,05 plâk, sözler, 21,05 plâk ile solist konseri, 21,35 Ebranice ruhi şarkılar, 22,35 Chopin'in eserlerinden konser

BUDAPEŞTE 550 m.
20,25 Macar Halk ahva ve şarkıları, 21,35 ahberler, 21,50 birer perdelik stüdyodan iki piyes caz (Müntehap yeni parçalar).

VİYANA 518 m.
21 muhtelif semtleri tasvir eden sesli film şeklinde nakil 22,15 Hallstatt'an naklen orkestra konseri, 23 son haberler, 23,20 Viyana senfonik takımının operet ve valslar konseri.

MİLANO-TORİNO-FLORANSA :
21 ahberler, plâk, 21,50 operet temsili.

PRAĞ 488 m.
21,30 ahfif musiki, 23 son haberler, 23,20 dans musikisi ve hafif parçalar.

BÜKREŞ 394. m
13 haberler, plâk, 14,20 hafif plâklar, 18 karışık konser, 20 ders, plâk, 21 hey'et tarafından şarkılar, 21,50 askeri konser, 22 skeç.

Harik Hayat Kaza ve Otomobil
Sigortalarımızı Galatada Ünyon Hanında Kâin
ÜNYON SİGORTASINA yaptırınız.
Türkiyede bilâfasıla icrayı muamele etmekte olan
ÜNYON
Kumpanyasına bir kere uğramadan sigorta yaptırmayınız.
Telefon: Beyoğlu 4.4888 4030

Kar unu

Avukat Mehmet Asaf Beyin bir mektubu

Diğer gazetelerde bahsolunduğu gibi, Muhterem gazetenizin iki gündenberi intişar eden nushalarında dahi eroin kaçakçıları meyanında avukat Asâf Beyin de bulunduğu ve tevkif edildiği ve saireden bahsolunduğu görülüyor, ve bendeniz de ismi Mehmet Asâf ve meslekim avukatlık olduğundan ve meslekimde istikametle tanınmış otuzbeş senelik bir avukat bulunduğuman, bendeleri zannile çok kimselerin tereddüt ve telâşa düştüğü görülüyor. Halbuki, ismi geçen Asâf Bey sekiz on sene evvel barodan ihraç olunmuş bedrihanilerden Süleyman Asâf Beydir. Kaçakçılık ile alâkaar olmadığım gibi, mümaileyh ile dahi bendelerinin mahlas muşabehetinden başka hiç bir münasibetim yoktur.

MEHMET ASAF

İş ve İşçi

Milliyet bu sütunda iş ve işçi istiyenlere tavassut ediyor. İş ve işçi istiyenler bir mektupla İş büromuza müracaat etmelidirler.

İş isteyenler

12 senedenberi fabrikalarda çalışmış bon servisi olan birisi bir fabrikada veya her hangi başka bir işi yapamk arzusundadır. Şerait çok ehvendir. İsteyenlerin İş bürosu T. S. rumuzuna müracaatları.

Uyanık ve kimsesiz çocukları yetiştiren Türk Maarif Cemiyetinin rozetile 5 temmuzda göğsünü süslemeği unutma.

Milliyet
Asrın umdesi "MİLLİYET"tir.

ABONE ÜCRETLERİ :

	Türkiye için L. K.	Hariç için L. K.
3 aylığı	4 —	8 —
6 „	7 50	14 —
12 „	14 —	28 —

Gelen evrak geri verilmez.— Müddeti geçen nüshalar 10 kuruştur.— Gazete ve matbaaya ait işler için müdiriyete müracaat edilir. Gazetemiz ilânların mes'uliyetini kabul etmez.

BUGÜNKÜ HAVA

Yeşilköy Askeri Rasat Merkezinden verilen malûmata göre, bugün hava kısmen bulutlu ve mütehavvil olarak rüzgârlı esecektir.

1-7-933 tarihinde hava tazyiki 758 milimetre, sıcaklık en fazla 25, en az 20 derece olarak kaydedilmistir.

Milliyet'in edebî romanı: 20

YAYLA KIZI.

— YAZAN: Aka Gündüz. —

— Öyleyse besleme veririz.
— Besleme ne ki?
— Gittiğin yerde seni yedirirler, içirirler, sen de onlara iş görürsün.
— Aah! Gitmem oraya.
— Ya nereye gidersin?
— Kim para verirse oraya. Benim anam hasta.
Ben anamı bakıtacağım.

Odadakiler biribirlerine baktılar.

Peteğin gözleri par par yanıyordu. Kuşağının püskülünü buruşturdu. Yemenisinin ucunu parmağına doladı. Topuklarını biribirine vurdu. Yerini değiştirdi. Yere baktı, tavana baktı. Artık dayanamadı. Çok bunalmıştı, doktora:

— Efendi ağa! dedi. Beni damamı tıkacaklar.
— Hayır kızım.
— Ne bekliyoruz ya? Beni bırakın.
— Bıraksak nereye gideceksin?
— İş bulmağa?
— Kolay kolay iş bulunur mu?
— Ne bilem ben. Koca Ankara bura. Herkesten iş ararım, bir veren olursa o işi tutarım.
— Ya akşama kadar bulamazsan?
— . . . . . .
— Ya gece olunca ne yaparsın?
— . . . . . .
— Az daha bekle. Nerdeyse reis Bey gelir. Ona söyleriz. Bir iş buluncaya kadar bizde konuklarsın.

Petek ses çıkarmadı.

Doktor gazeteye şu ilânı gönderdi: (Aylık vermek şartı ile dokuz on yaşında bir işçi kız arayanlar doktor Ali Vahit Beye telefon etsinler.)

Himayeietfalin bu yaşta çocuklar için hazırlanmış bir yeri yoktu. Peteği Keçiürendeki ana kucağına fevkalâdeden olarak iki üç günlüğüne misafir ettiler.

Petek bu iki üç günü çok fena geçirdi. Sezilir sezilmez bir buhran içinde idi. Düşünüyor, sinirli sinirli dolaşıyor. Yerden iki taş alıp biribirine vuruyor ve deli deli mırıldanıyordu..

Ana kucağı müdürü Ayşe Hanım bunu sezmişti. Kızı okşadı. Petek sırıtmadı bile. Şekerleme verdi, aldı, bahçeye çıkınca bir köşeye götürüp attı ve gizlice ezdi. Yemiyor, içmiyor, konuşmuyordu.

İş.. Para.. Ana..

Üçü de birer sivri çivi gibi kafasının içine saplanmıştı.

Dördüncü günü sabahı doktor telefon etti. Petek'i şehre inen Anne Kucağının kamyonu ile merkeze gönderdiler.

— Kız! Dedi Doktor. Sana bir Efendi Ağa buldum, hem iş verecek hem para.

Petek karşısında oturan tanımadığı adama baktı. Kılığı biçimi gerçekten efendiye benziyordu. Ses çıkarmadı.

— İşte bu Beyle gideceksin.
— Ne iş tutacağım?

Efendiye benziyen adam:

— Kahve getireceksin, su getireceksin, hanım sana ne iş gördürürse onu yapacaksın. Bizim evde bir hanım var. bir ben.
— Ya para?
— Haftada elli kuruş verecek.
— Yıllığı ne eder?
— Yirmi dört kayme.

Parmakları ile hesapladı, bir türlü yirmi dördü tutturamayınca sordu:

— Çok mu eder?
— Çok eder.

Efendi cebinden tek tek beş kâğıt çıkardı, Doktora uzattı:

— Bak peşin beş kâğıt verdi.

Petek beşi biliyordu. Sekizi de biliyordu. Bini de. Amma bir araya getiremiyordu. Hemen aldı, evirdi, çevirdi, yine Doktora uzattı:

— Bunları anama gönderin mi?
— Hemen şimdi. Söyle de yazayım. Köyünü adını söyle.
— Kılıçlarda Enüş ninenin ahır damında Yaylalı Mehmet Çavuşun avradı Özügül kadına varacak. İstasyondaki Hacının oğlana vermesinler. Alır da ırahı içer. Anama bir şey vermez.

Efendi ayağa kalktı. Petek'i aldı. Çıkarlarken Doktor:

— Affedersiniz, dedi. Adresinizi şuraya yazar mısınız?

Efendi kızardı. Yere baktı. Kekeledi:

— Yazı bilmem Beyefendi. Söyliyeyim de siz yazın. Balık Pazarında Meserret Oteli karşısında bakkal Nuri. Kız için hiç merak etmeyin. Hiç evlâdı olmıyanlar için çocuk ne demektir? Değerini biz biliriz.

Petek oda kapısından çıkarken başını çevirip Doktora baktı. Fakat ne sırıtarak, ne somurtarak.. Sadece baktı. Bu bakış bütün odadakilerin yüreklerine işledi.

Doktor memleket hastahanesin de dahiliye şefi Doktor Yusuf Hikmet Beyi telefonda buldu:

— Bir fakir köylü kadın var. Yatırmak istiyoruz.
— Şehir Emanetinden ilmühaberi unutmayınız. Gönderiniz.
— Ancak iki gün sonra.
— Ne vakit gelirse yer hazır.

Sonra Dahiliye Vekili Recep Beye telefon etti:

— Beyefendi! Sakarya şehitlerinden birisinin karısı köyünde çok hasta.. Evet.. Köyde.. Kılıçlarda. Lûtfen Asiyozgat Nahiye müdürüne bir emir yazar mısınız?Kadıncağızı ilk marşandizle göndersin. Hastahaneye yatıracağız.
— Şimdi telgraf çekeceğim. Telgraf havalesi ile de yirmi lira gönderiyorum. Kılıçlara atlı jandarma çıkaracak. Yarın istasyona bir adam gönderiniz.

Doktor çıplak kafasına bir keyif tokatı yapıştırdı ve sivri göbeğini fıkır fıkır oynattı:

— Canıma yandığımın hayatı işte böyledir! Bir beyefendi sol küreğni yumrukla çürütür. Bir bakkal Nuri Ağa evlât diye bağrına basar. Bir Yusuf Hikmet yatak hazırlar. Bir Recep işi, büyük bir devlet işi gibi tutar, yapar, koparır.

Telefon çaldı:

— Allo! Ben Recep. Demin söylemeği unuttum Doktor. Kadın iyi olup hastahaneden çıkınca bana gönder.

* * *

Bu satırları 1933 yılının 14 Martında yazıyorum. Bugün Petek yirmi bir yaşındadır. Kılıçlar istasyonunun karlı düzündeki Petek gözümün önüne geliyor. Ben ona Çingen demiştim. Dilenci demiştim. Ben.. Yaylalı Mehmet Çavuşun kızına..

O Petek ki benimle hâlâ dargındır.

O Petek ki, Tokatliyan gazinosunda 1933 güzellik ecesi seçilirken karşımda, bir iki adım karşımda oturuyordu. Beni hiç tanımaz görünüyordu. Ben seçimin kötülüğünden söylerken, halk için, inkılâp için, bilmem daha ne için haykırırken biteviye gülümsiyordu. Bu gülümsemelerdeki manayı biliyorum. Demek istiyordu ki:

(Devami var)

Buhrandan kalkınma imkânını nasıl görüyoruz

Londrada tezimizi bir daha teşrih ettik

(Başı 1 inci sahifede)

rî siyasetine hâkim olan prensiptir.

B. — Açıklarını kapatmak için lâzım olan sanayi ve vesaite malik olmıyan milletler, müşteri ile iki cihetli itilâflar yapmak suretile ihracatlarını mümkün olduğu kadar yüksek seviyede tutmak mecburiyetindedirler.

C. — Türk Murahhas heyeti, muayyen iki memleket arasında tesis edilecek riyazî ve kat'î bir muvazene fikrini müdafaa etmekten çok uzaktır. Fakat diger taraftan adalet ve nisfet esasına müstenit bir mütekabiliyet olmadıkça şimdiki ahval ve şerait altında normal ticarî münasebetler tesisine doğru bir iki adım bile atmanın mümkün olmadığına samimî surette kanidir,

D. — Tarifelere tatbik edilen eski klâsik himaye mekanizması, şimdiki anormal vaziyette, ticarî cereyanların tanzimine hiç de kâfi değildir. En ziyade mazharımüsaade millet maddesinin kayıt ve şarta tâbi olmıyarak tefsir edilmesi hususu da, muhafaza ve sahabet arzusunun tesiri altında, otomatik surette taammüm eder korkusu ile her türlü kolaylıkları bahşetneğe mâni olan beynelmilel bir madde haline gelmiştir.

"Binaenaleyh Türk murahhas heyeti, bu tezin Milletler Cemiyeti İktısat Komitesi Reisi muhterem Stuck'inin üstadane müdahalesi sayesinde müzakerata ithal edilmiş olmasını görmekle bahtiyardır. Türk heyeti birinci tâlî komite reisi ile komitenin mesaisine iştirak edecek olan azadan kantenjantmanların hakikî ve müspet bir surette tedricen ilgası meselesini tetkik ve buna muvazi olarak gerek iktısadî ve gerek naktî sahadaki muvazenesizliğin esaslı sebepleri arasında bulunan ve Çekoslovakya murahhası tarafından pek mükemmel bir tarzda irae olunan müşküllerin hallini derpiş etmelerini rica eder.

" Fakat bilâkis yalnız normal zamanların ihtiyaçlarına tekabül eden nazari kararlar ittihaz edilir ve bunların şimdiki zamanın anormal şeraiti altında tatbik edilmesi hususunda ısrar olunacak olursa hâsıl olacak neticeyi şimdiden tahmin etmek müşkül değildir. Bu kabil kararların akıbeti 1927 konferansı tarafından teklif edilmiş olan kararların âkıbetinin aynı olacaktır. Tabiridigerle: Ya tatbik ve icra edilecekler veyahut bunları kendilerine tamamen muhalif olan ef'al ve craat takip edecektir.

"Eğer bir çok milletlerin iktısadî hayatlarının şe'niyetlerini hesaba katmamış olan kararlar, her ne pahasına olursa zorla kabul ettirilmek istenecek olursa bu milletler klâsik tarifeler tedbirile değil, fakat haricî ticareti inhisarlaştırmıya doğru hâsıl olmuş olan ve umumileşmekte bulunan temayül ile kendilerini gene müdafaa edeceklerdir. Zira dünkü müzakereler esnasında Milletler Cemiyeti İktısat Komitesinin muhterem Reisinin detebarüz ettirdiği veçhile bu milletler her halde ölmeğe karar veremezler.

Mütemadiyen buhranın neticelerini anlatmak ve izah etmekle iktifa eylemek doğru değildir. Buhranın sebeplerini araştırmak ve onlara hücum etmek icap eder. Hakikaten bu kadar mühim bir konferans için, başımızdaki bütün musibetlerin yegâne sebebi diye yalnız kontenjantman- tedbirlerini bulmak, onları ret ve onlara karşı taarruza geçmek cezrî bir teşhis olamaz. Buhran umumî olduğundan ona umumî mahiyette beynelmilel bir mukavelename ile çare bulmak istemek bidayetiemirde pek mantıkî görünür. Fakat buhranın akisleri her ne kadar hemen hemen umumî bir şekil arzetmekte ise de sebeplerinin müteaddit olduğunu ve her memlekete göre değişmekte bulunduğunu unutmamak lâzımdır. Bundan şu netice hâsıl olur ki bütün milletlere aynı şekilde kabul ettirilecek mutlak ve inhina kabul etmez mahiyetteki bir kararı tavsiye etmekle 1927 konferansının düşmüş olduğu hataya düşülmüş olacaktır. Bunun söylemekle her türlü beynelmilel teşrikimesai veya kararın kantenjantmanların ve diger tahdit tedbirlerinin tedricî surette ilgası maksadile aktedilecek iki cihetli ve hattâ icabında bir çok cihetli itilâflar aktine esas teşkil etmesini arzu ediyoruz.

"Türk murahhasheyeti, evvelce Avrupa Birliği hakkında tetkikat icrasına memur komisyonda, mütekabiliyet siyaseti ile iki cihetli mukaveleler hakkındaki mütaleasını söylemiş ve bu meselede İtalyan heyetinin teklifine iltihak etmişti.,,

Bir proje hazırlanıyor

LONDRA, 1 (A. A.) — Downing Street'te toplanmadan evvel Amerika Sefaretinde M. Moley ile M. Bennet, M. Young ve Sir Leith Ross buluşmuşlar vè toplantıda verilecek olan son projeyi gözden geçirmişlerdir.

Bu proje altın ölçü meselesi için bir uzlaşmadır.

Uzlaşmada, döviz üzerinde spekülâsyon yapılmaması için beynelmilel bazı kontroller düşünülmüş vè ileri sürülmüştür. Bu projenin herkes tarafından kabul edilmesi hususunda nikbinlik vardır.

Roosevelt'ten cevap bekleniyor

LONDRA, (A. A.) — Paraları altın ölçüsüne bağlı devletler mümessilleri altın meselesine ait kısmında müşterek bir metin yapmışlar ve anlaşmalardır. Bu metin M. Roosevelt'e gönderilmiştir.

endisinden cevap bekleniyor.

Paraları bugünkü vaziyette tutacağız

PARİS, 1 (A. A.) — Havas Ajansından:

Belçika, Fransa, Holanda, İtalya ve İsviçrenin Londrada yaptıkları ve Amerika heyetinin oltimatom diye tavsif ettiği beyanat hakkında İntransigeant gazetesinin Londra hususî muhabiri M. Bennet ile görüşmüştür.

M. Bennet şunları söylemiştir:

"Ben altın ölçüsüne bağlı beş devlet namına söz söyledim. Uzun münakaşalardan ve bilhassa M. Young'un — İtalyaya — dün sabah dönmesinden sonra, noktainazarlarımızın aynı olduğunu gördük ve paralarımızı her ne pahasına olursa olsun bugünkü vaziyetlerinde tutmağa karar verdik.,,

İtilâftan yerine ihtilâflar çıktı

NEW - YORK, 1 (A. A.) — New-York Herald gazetesi Roosevelt idaresinin iktısat konferansı üzerinde yaptığı tesir hakkında şiddetli tenkitler yürütmektedir.

Bu gazete diyor ki:

"Konferans bütün dünya milletleri için müşterek bir iktısat programı hazırlayıp tespit edecek yerde bir takım yeni ihtilâflar, rekabetler ortaya çıkarmış, kemmiyetler doğurmuştur. Ufukta yeni bir iktısadî harp tehlikesi başgöstermiştir.,,

Bu gazete Londradaki Amerikan murahhas heyetinin üstüne aldığı vazifenin ehli olmadığını ihsas etmektedir.

Bu gazete yazısını şöyle bitirmiştir:

"Karşılıklı bir anlaşmıya doğru ileri adımları atılmasına mâni olan şey M. Roosevelt'in takip ettiği iktısadî milliyetçiliktir.,,

Bir formül

NEW - York, 1 (A. A.) — M. Moley, M. Roosevelt'e merkezî bankaların ifrat derecede temevvüçlere mâni olmağa çalışmalarına dair olan bir formül kabul etmesini tavsiye etmiş olduğu haber veriliyor. Zannolunduğuna göre M. Roosevelt, yarın bu hususu tasvip edecektir.

Litvinoff İngiltere ile anlaşıyor mu?

LONDRA, 1 (A. A.) — Litvinoff yoldaş ile Sir John Simon arasında yapılan müzakereler prensip itibarile anlaşma neticesine varmıştır.

Gazetelere göre bu anlaşma İngiliz mühendislerinin bırakılmasına mukabil İngilterede Soviyet ithalâtına konulmuş ambargonun kaldırılması şeklindedir.

Tevfik Rüştü B. Fransada

(Başı 1 inci sahifede)

ret muahedenamesinin yenileştirilmesine intizar etmek icap eder.,,

Petit Parisien diyor ki:

"Dünkü görüşmeler alelâde teşrifat ve merasim kabilinden değildir. Belki hakikî ehemmiyeti haiz bir temastır. Son zamanlarda Fransız - Türk münasebatı tamamile değişmiştir.,,

Petit Parisien, ilâve ediyor: "İtilâflar biribirini takip etmiş ve nihayet Fransız Sefirinin faaliyeti sayesinde asırlardan beri iki memleket arasında mevcut olan ve yalnız umumî harp seneleri zarfında gölgelenmiş olan ananevî dostluğa tekrar dönülmüştür.

"Bu böyle olunca Tevfik Rüştü B. ile M. Paul Boncour'un yalnız dostluğun bu suretle yeniden ihya edilmiş olmasından dolayı yekdigerini tebrik etmekle iktifa etmediklerini, belki bu dostluğun diplomasî sahasındaki mantıkî inkişaflarını derpiş etmiş olduklarını farketmek mümkündür. Evvelce o kadar tenkit edilmiş olan Fransız - Soviyet misakından beklenilmiyen bir takım neticeler vermiştir. Soviyet Rusyaya sıkı bir surette bağlı olan Türkiye, Fransa ile ve daha umumî bir surette garp âlemi ile ayni mukarenet yoluna girmiştir. Bütün bu vâkıalar nazarıdikkate alınacak olursa Tevfik Rüştü Beyin Paris ziyaretinin manası tamamile anlaşılmış olur.,,

Ere Nouvelle diyor ki: "Menşeleri 13 üncü asra çıkan Türk - Fransız dostluğu zayıflamış değildir. Gerek siyasî ve gerek iktısadî noktainazardan iki cümhuriyet arasında münasebetleri bozacak hiç bir bulut yoktur. Bu münasebetleri ihlâl edebilecek mahiyette olan bütün ihtilâflı noktalar, her iki tarafın menfaati dahilinde tasfiye edilmiştir. Fransanın Türkiyede vaziyeti kuvvetli olmakta devam ediyor. Harici siyaset sahasında gerek Cenevrede ve gerek Londrada çok kere Türk tezleri Fransız tezlerine yaklaşıyor, bilhassa emniyet meselesi, mütearrızın tarifi meseleside. Bütün bunlar, istikbalde faydalı bir teşrikimesaide bulunmağa yarayacak olan unsurlardır.,,

Tevfik Rüştü B. Londraya döndü

LONDRA, 1 (A. A.) — Anadolu Ajansının hususî muhabiri bildiriyor:

Hariciye Vekili Tevfik Rüştü B. bugün tayyare ile Paristen Londraya gelmiştir. Müşarünileyh pazartesi günü tekrar Parise gidecek ve Fransız Reisicümhuru tarafından kabul edilecektir. Ayni gün Fransız Hariciye Nazırı M. Paul Bonsour Vekil Bey şerefine bir ziyafet verecektir.

Tevfik Rüştü Bey Fransada bir kaç gün kaldıktan sonra Viyana üzerinden Türkiyeye dönecektir.

Herkesin gözü Havada

(Başı 1 inci sahifede)

rindeki hava vaziyetini öğrenmek üzere uçmuştu. Şafakla beraber dönen tayyare havanın iyi olduğunu bildirdi. İtalya filosu eski çizdiği yolu takip edecektir. Yani Cenova, Milâno, Bâle ve Rhin'den geçecektir. Bir Fransız filosu ona Alsas üzerinde refakat edecektir. Öğle üzeri Amsterdama geleceği zannediliyor.

Saat 4 te Ceneral Balbo ile erkâniharbiyesi sahaya geldiler. Daha evvel gelmiş olan tayyareciler reislerini selâmladılar.

Bir kaç gazeteci ile tayyarecilerin akrabaları, polislerin motörlerle gezindikleri sahile dizilmişlerdi.

Hareket dakikası yaklaşıyor. Balbo zabitlere "herkes yerine!,, diye emir veriyor. Motörlere binip tayyarelerine gidiyorlar. Motörler, radyo ile verilen bir emirle harekete geliyorlar. Biraz sonra siyah yıldızlı kumandanın tayyaresi havalanıyor. Saat 5.39. Hareketler saat 6 ya kadar biribiri peşisıra oluyor. Filotillâ ufukta kayboluyor. Uçan tayyareler grupa ayrılmış 24 tayyaredir. Her tayyarede iki gövde vardır. Pilotların biri ikisinin ortasındadır. Her tayyarede iki pilot, bir makinist, bir radyo - telgrafçı bulunuyor. 750 şer beygir kuvvetinde iki motör, biribirlerinin aksi istikametinde dönen iki pervaneyi çalıştırıyorlar. Tayyareler 1100 tondur. Ve en yüksek sür'atleri 280, vasatî sür'atleri 220 kilometredir. 4.000 kilometre uçabilirler.

Balbo tayyaresine binerken "Kral ve vatan için!,, diye bağırmış, 115 tayyareci, Faşist toplanma parolası ile cevap vermişlerdir.

ROMA, 1 (A. A.) — Balbo hava filosu Alp dağlarını aşmış ve 8. 40 ta Zuriche'ten geçmiştir. Filo Bahrimuhit uçuşunun ilk merhalesi olmak üzere Amsterdam'a gitmektedir.

İtalyan deniz tayyarelerinin yapmağa çıktıkları cevelan

STRAZBOURG,1 (A. A.) — İtalyan Hava İşleri Nazırı Ceneral Balbo'nun idaresi altındaki İtalyan deniz tayyare filoları saat 10 da Strazbourg üstünde uçmuşlardır. Bu filolar Fransız toprağı üstünden geçerken bir avcı tayyare filosu tarafından karşılanmış ve uğurlanmıştır.

Kadıköyde İş bankası

(Başı 1 inci sahifede)

zaz edilmişlerdir. Salih Bey kısa nutkunda demiştir ki:

"Muhterem hanımlar ve beyler,

«İş Bankası sevimli köyünüzde bir ajans açmakla çok kıymetli bir gün idrak etmiş oluyor.

Ona bu kıymetli günleri yaşatan sizlerin şimdiye kadar esirgemediğiniz teveccüh ve sarsılmaz itimatlarınızdır. Bankamız bu itimadı sizlerden daima bekleyecektir. Çünkü İş Bankası şimdiye kadar sizlerin kalbine güvenmiş, kollarınızda yükselmiştir.

"Muhterem hanımlar ve beyler,

Yüksek nazarlarınıza arzederiz ki İş Bankası sizlersiniz ona karşı göstereceğiniz itimat ve teşvik kendinize ve dolayısile memleketinize olan muhabbetinizin eseridir. Bu kıymetli günleri bize idrak ettiren Ulu Gazimize şukran hislerimizi tekrarlarken bu açılma resmine lûtfen iştirakinizden dolayı müessesem namına arzı şükran eylerim, efendim."

İş Bankası Kadıköy şubesinin dahili tesisatı herkesin nazarı dikkat ve takdirini celbeden bir sadelik ve güzellikte yapılmıştır.

İst. Mr. Kumandanlığı Satınalma kom. ilânları

Merkez Kumandanlığına merbut kıt'at ve müessesat ihtiyacı için otuz bin kilo süt ve yirmi beş bin kilo yoğurt bir şartname ile 4-7-933 salı saat 15,30 da kapalı zarf ile satın alınacaktır. İsteklilerin şartnamesini görmek için her gün ve münakasaya girişeceklerin belli vaktinden evvel teklif mektuplarını Merkez kumandanlığı satınalma komisyonu reisliğine vermeleri.

(664) (2660) 4055

* * *

Merkez Kumandanlığına merbut kıt'at ve müessesat ihtiyacı için on beş bin kilo süt ve on bin kilo yoğurt bir şartname ile 4-7-933 salı saat 14 te açık münakasa yapılacaktır. İsteklilerin şartnamesini görmek için her gün ve münakasaya iştirak edeceklerin belli vaktinden evvel teklif mektuplarını merkez kumandanlığı satınalma komisyonu riyasetine vermeleri. (666) (2662) 4057

* * *

Merkez Kumandanlığına merbut müessesat için otuz beş bin kilo koyun eti 24 Temmuz 933 pazartesi günü saat 14,40 da kapalı zarfla satın alınacaktır. İsteklilerin şartnamesini görmek için her gün ve münakasaya girişecek lerin belli vaktinden evvel tek lif mektuplarını komisyon ri yasetine vermeleri. (50) (3045)

* * *

Merkez Kumandanlığına merbut müessesat için yirmi bin kilo Sığır eti 22 Temmuz 933 cumartesi günü saat 14,40 da kapalı zarfla satın alınacaktır. İsteklilerin şartnamesini görmek için her gün ve münakasaya girişeceklerin belli vaktinden ev vel teklif mektuplarını komis yon riyasetine vermeleri. (51) (3046)

MEMLEKET HABERLERİ

Trakyada köylünün istediği

TEKİRDAĞ, (Milliyet) — Geçen sene mer'iyete vazedilen buğday kanunu mucibince bazı mahallerde Ziraat Bankası tarafından mubayaa merkezleri ve bazı yerlerde satış mahalleri ihdas olunmuştu. Trakyamız için de Tekirdağ Mubayaa merkezi ittihaz olunduğundan burada Ziraat Bankası bu işle alâkadar bir teşkilât vücuda getirmişti.

Filhakika kanunun tatbiki dolayisile buradaki Ziraat Bankasının buğday fiatını koruma hususundaki murakabesi köylüyü ziyadesile memnun bırakmıştır. Geçen hasat aylarında Bankanın borsamızda mübayaa için fırsat gözlemesi tüccarlar arasında iyi bir rekabet uyandırmış olmakla Trakya buğdayları beşbuçuk kuruştan aşağı düşmediği gibi yüksek fiatlada satılmış idi.

Halbuki bu sene için böyle bir teşkilât burada kemafissabık açılması hususunda henüz bir emir gelmediğinden vaziyet itibarile köylü endişe içindedir. Sıcaklar başladı, oraklar biçiliyor. Pek yakın bir zaman zarfında köylü malını piyasaya arzedeceğinden gene burada buğday kanunu mücibince bir mübayaat merkezinin açılmasını istiyor. Geçen seneden kalmış stok buğdaylar beş kuruş üzerindedir. Bu hal yarın külli miktarda gelecek mahsul için daha noksan satılacak şüphesini veriyor. Bu hususta borsamız encümenince makamatı âliye nezdinde teşebbüsatta bulunduğu haber alınmıştır.

Bakılan fakir hastalar

TRABZON (Milliyet) — Halkevi içtimaî yardım şubesi tarafından Halkevi binasında açılan Poliklinikte bugüne kadar meccanen muayene edilen hastaların adedi muayene defterine bakılmış ve 440 hasta bakıldığı anlaşılmıştır.

Yeni koza

DENİZLİ, 1 A.A. — Yeni mahsul ipek kozası pazara geldi. İlk piyasa okkası elli kuruştan açıldı. Tedricen yükselerek 60 kuruşa çıktı. Mahsul bol ve iyi, piyasa istekli.

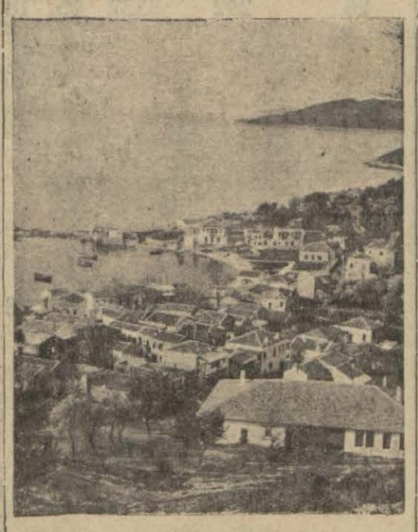

Andiflinin umumî görünüşü

ANDİFLİ, (Milliyet) — Kaza merkezi Andifli küçük bir iskele olmakla beraber güzel ve şirin bir kasabadır.

Kalkan ve Demre nahiyeleri gibi ihracat iskelesine malik olan bu küçük kasaba sahillerimize pek yakın bulunan Meis adasına ve sair adalara senevî 100 - 150 bin liralık iharacak yapmaktadır.

Eskişehir köylerinde

Halkevi gençleri köyleri dolaşıyor, köylerde her cuma bayrak çekiliyor

Solda 95 yaşında Hasan bayrağın altında, aşağıda avcılardan bir grup

ESKİŞEHİR, 14 (Milliyet) — Geçen cuma günü Karaca Şehir köy ve kalesine bir yaya gezintisi yapan Eskişehir Halkevi gençleri bu Cuma da Mamaca köyüne gittiler.

Evciler, köylüye hediye edilmek üzere yanlarına bir de bayrak almışlardı. Bu hâdiseyi haber alan köylüler misafirlerini büyük bir sevinçle karşıladılar. 95 yaşındaki Hasan ağa köylü namına misafirlere "Hoş geldiniz" dedi.. Halkevi ve Fırka reisi Osman Bey bayrağı Hasan ağaya verince, içli ve uyanık ihtiyar dudaklarını bayrağa uzattı, sayğı ile öptü. Bayrak merasimle direğe çekildikten sonra bir arkadaş bu gezintinin ne maksatla yapıldığını izah etti. Sonra muhtelif eğlenceler tertip olundu. Köyün ileri gelenlerinden Bektaş ağa misafirler şerefine beş kuzu kestirmişti. Evciler köylülerle birlikte yemek yediler. Akşam üstü hep bir ağızdan köylülerin de iştiraki ile, yüce bayrağımızın karşısında İstiklâl marşı okundu. Gün batarken 150 Türkün kalbinden fışkırıp yeşil bayırlara çarpan bu kudretli ses herkesi heyecana düşürmüştü. 95 lik Hasan ağa bayrak direğinin yanında durmuş, tir tir titriyor, gözlerinden akan yaşları belirsizçe silmeğe çalışıyordu. Bayrak merasimle indirilip Hasan ağaya teslim edildi. Mamuca köyü halkı bundan sonra bu merasimi her Cuma günü yapacaklardır.

Pehlivan güreşleri

Spor mıntakası burada büyük bir pehlivan güreşi tertip etti. Güreş önümüzdeki Cuma günü yapılacaktır. Güreşe bütün Türk pehlivanları dahildir. Bu güreşte 1933 rekoru tesbit edilecektir. Mıntaka Milliyet vasıtasıle Türk pehlvanlarının davetini benden istemiştir.

Bundan başka, Eskişehirin ikinci tayyaresinin at konma merasimi dolayısı ile 30 Ağustosta 2 inci bir güreş daha yaptırılacaktır. Bu güreşe de Türk pehlivanlarından başka avrupa pehlivanlarının iştirakleri temin edilecektir.

30 Ağustosta bir İstanbul klübünün de çağırılması düşünülmektedir.

İzmit nasıl eğleniyor?

Yaz güneşi İzmit halkını da deniz kenarına ve seyranlara döktü

İZMİT, (Milliyet) — Bir kaç gündür havalar yaza girdiğimizi gösteriyor. Gerçe meyve ve sebzelerin çıktığını çoktan beri görmek, yemekle beraber, biz burada, yazın geleceğine inanmış değildik.

Hanımlar, bilhassa genç kızlar, çeşit çeşit,renk renk yazlık elbiselerini giyip, erkekler osanç viren paltolarını çıkarıp göründüğü vakıt, inandık ki, yaz gelmiş. Artık güneş bir lahza nurucemalını gösterip gayip olmıyor, artık tahta kuruları, pireler, sivri sinekler, eşek arıları türlü türlü çarlıston figürleri yaparak etrafımızda, canımızda dolaşıyor. Demek ki, hakikaten yaz gelmiş ..

Yazın gelmesiyle bir acayip renk modası da geldi, yeşil... Küçük hanımlar ahret kokan bu, türbe rengine o kadar hasretlermiş ki, hepsinde yeşil bir rop şen, şakrak dolaşıyorlar.

İzmitin tabii şekli çok güzel olmakla beraber bir parkı yoktur. Belediyemiz gerçe, hükûmet civarını bir çam ormanlığı yapmak istedi. Fakat dikilen çamların bir kısmı tutmamış. . .

Akşamları az çok şehrin tanınan simaları, yorgun, argın vücütlarını dinlendirmek, biraz insan yüzü görmek için "Belediye Bahce" sine girderler. Bu, bahçe deniz kenarında, beş on ağaçtan başka yeşillik namına bir şeyi bulunmıyan kuru bir toprak parçası bulunmakla beraber, İdare edenin nazikliği, temizliği sayesinde oturulabilecek bir aile bahçesi olmaktadır. Bir noktaya işaret etmek isterim ki, bu yegane aile toplantısının daha nezih olması isteniyorsa içtimai terbiyesi kıt insanlar buraya bırakılmamalıdır.

Eğlence yerleri iki sinemaya munhasırdır, ve ikisi de yazlık yerlerine geçmişlerdir. Bir kaç gündür burada konserler veren Azeri Musiki heyeti millî türkü ve şarkılar söylemesi itibariyle dikkati celp eylemiştir. Vatan aşkını, onun sonsuz sevgisini, vatan sever İzmitlilere bir defa daha duyuran heyet, bu, itibarla çok takdir edilmiştir.

Bugün, Muhlis Sabahattin Beyin reisliği altında Süreyya öpereti buraya geldi. Halk sineması binasında ilk temsil olarak kendisinin yazdığı, bestelediği " Mon Bey" i temsil edeceklerdir.

Yaz güneşi temamiyle kızmağa başladığı bugünlerde, kapalı bir yerde, oturmak safa yerine, bir hayli cefa olacak.

Gelecek bir mektubumda, buranın en fazla rağbet bulan mesire yerlerinden Değirmen Dere, Gölcükten bahsedeceğim.

Trabzonda Halkevinin teşkil et tiği yeni bando hükûmet konağı nın önü nde

İnhisarlar Umum Müdürlüğünden:

Diyarbekir Rakı fabrikası taraçasının (Rüberoit) ı ile beton ve şap ve mozayık çini ferşiyatı alenî münakasa ile ihale olunacaktır. Taliplerin keşifname ve şartnameleri gördükten sonra münakasaya iştirak edebilmek için (yüzde 7,5) teminat akçelerini hamilen 12-7-933 çarşamba günü saat 14,5 ta Galatada alım, satım komisyonuna müracaatları. (2800)

Çanakkale Nafıa Başmühendisliğinden:

Kale - Ezine tarikinin 0+000 kilometrosundan 3+092 kilometrosuna kadar olan 3092 metro tulindeki kısmın tamiratı esasiyesi 27-7-933 tarihine müsadif perşembe günü saat on beşte ihale edilmek üzere 1-7-933 tarihinden itibaren 27 gün müddetle ve kapalı zarf usulile münakasaya konmuştur. Bu inşaatın bedeli keşfi 11728 lira 54 kuruş olup münakasa Çanakkale Vilâyetinde yapılacaktır. Münakasaya iştirak edecekler teklif mektuplarını ve muavakkat teminatlarını aynı günde saat on beşe kadar Makamı Vilâyete vermeleri ve evrakı keşfiye ve tafsilât almak isteyenlerin Nafia Başmühendisliğine müracaatları ilân olunur. (3034)

3 üncü Kolordu ilânları

K. O. ve 1. F. kıt'aları için 75840 kilo Patates açık münakasa ile satın alınacaktır. İhalesi 8 Temmuz 933 cumartesi günü saat 14 tedir. Taliplerin şartnamesini görmek üzere her gün ve münakasaya iştirak için o gün ve vaktinden evvel Fındıklıda 3. K. O. SA. AL.. KOM. nuna gelmeleri. (219) (2864) 4084

* * *

K. O. kıt'aları ile 1. F. ihtiyacı için 44,000 kilo kuru soğan satın alınacaktır. İhalesi 8 Temmuz 933 cumartesi günü saat 15 tedir, Taliplerin şartnamesini görmek üzere her gün ve münakasaya iştirak için o gün ve saatinden evvel Fındıklıda 3. K. O. SA. AL. KOM. nuna müracaatlari. (217) (2865) 4085

* * *

Niğde de ki kıt'at ihtiyacı için kapalı zarfla münakasaya konulan 13000 kilo sade yağı ihalesi 20 Temmuz 933 perşembe günü saat 10 da icra edilecektir. Şartnameyi görmek üzere her gün ve münakasaya iştirak edeceklerin o gün ve vaktinden evvel teminat paralarile birlikte Niğdedeki Satınalma Komisyonuna müracaatları. (3121) (2890) 4090

* * *

İzmit Fırka SA. AL. KOM. dan :

Fırka kıt'atı ihtiyacı için 29,700 kilo sade yağı kapalı zarfla münakasaya konmuştur. İhalesi 18 Temmuz 933 salı günü saat 10 dadır. İsteklilerin şartnameyi görmek üzere her gün ve münakasaya girmek için belli gün ve saatte İzmitte Fırka satınalma komisyonuna müracaatları. (3133) (2947) 4098

* * *

1. F. ihtiyacı için açık münakasaya konup ihalesi bir haftaya tehir edilen 20 ton kriple maden kömürüne teklif edilen fiat pahalı görüldüğünden pazarlığa konmuştur. İhalesi 3 Temmuz 933 pazartesi günü saat 11 dedir. İsteklilerin şartnameyi görmek üzere her gün ve pazarlığa iştirak için o gün ve vaktinden evvel Fındıklıda 3. K. O. SA. AL. KOM. nuna gelenleri. (228) (2464) 4107

* * *

İzmit Fırka SA. AL. KOM. dan :

Fırka Kıt'ati ihtiyacı için 218,980 kilo arpa ile 125,100 kilo yulaf kapalı zarfla münakasaya konmuştur. İhalesi 23 Temmuz 933 pazar günü saat 10 ve 15 tedir. İteklilerin şartnamesini görmek üzere her gün ve münakasaya girmek için o gün ve vaktinden evvel teklif ve teminat mektuplarile İzmitte Fırka SA. AL. KOM. nuna müracatları. (3143) (3043)

Bornova Askeri SA. AL. KOM. dan :

Fırka Kıt'atı ihtiyacı için 32,400 kilo sade yağı kapalı zarfla münakasaya konmuştur. İhalesi 22 Temmuz 933 cumartesi günü saat 10 dadır. İsteklilerin şartnamesini görmek üzere her gün ve münakasaya girmek için o gün ve vaktinden evvel İzmir Bornovada SA. AL. KOM. nuna müracaatları. (3144) (3041)

* * *

İzmit Fırka SA. AL. KOM. dan :

Fırka Kıt'atı ihtiyacı için açık münakasa ile 5,160 kilo sabun satın alınacaktır. İhalesi 22 Temmuz 933 cumartesi günü saat 10 dadır. İsteklilerin şartnamesini görmek üzere her gün ve münakasaya girmek için o gün ve vaktinden evvel İzmitte Fırka SA. AL. komisyonuna müracaatları. (3142) (3042)

* * *

K. O. hayvanatı ihtiyacı için müteahhidi nam ve hesabına açık münakasa ile 500 adet şaplı deri yular başlığı satın alınacaktır. İhalesi 24 Temmuz 933 pazartesi günü saat 11 dedir. İsteklilerin şartnamesini görmek üzere her gün ve münakasaya girmek için o gün ve vaktinden evvel teminatlarile Fındıklıda 3. K. O. SA. AL. komisyonuna gelmeleri. (229) (3044)

* * *

Edremit Askerî SA. AL. KOM. dan :

Kapalı zarfla münakasaya konan 12,000 kilo sade yağının ihalesi Kolorduca yapılacağından fırka satınalma komisyonunca münakasadan kaldırıldığı ilân olunur. (3116) (2831)

* * *

İstanbul, Beyoğlu ve Üsküdar cihetindeki tekmil kıt'alar ve mekteplerin un, ekmek, erzak ve yemlerinin ambarlardan kıt'a kilerlerine kadar bir senelik nakliyatının pazarlığında teklif edilen fiat pahalı görüldüğünden ihalesi 6 Temmuz 933 perşembe günü saat 14,30 dadır. İsteklilerin şartnamesini görmek üzere her gün ve pazarlığa girmek için o gün ve vaktinden evvel Fındıklıda 3. K. O. SA. AL. komisyonuna gelmeleri. (230) (2866)

İstanbul üçüncü icra memurluğundan :

Beyazıtta Mimar Kemalettin mahallesinde 1 No. lu hanede mahcuz olup satılması mukarrer bulunan karyola, gardrop, halı ve yazıhaneden ibaret eşya 6-7-933 perşembe günü saat 12 den 13 kadar satılacağından talip olanların mahallinde memuruna müracaatları ilân olunu (5112).

İstanbul Gümrükleri Başmüdürlüğünden;

Muhtelif Eşya Satışı

928 senesi nihayetine kadar Gümrüklerde kalıp sahibi tarafından tesahüp edilmemesinden dolayı 1549 No. lu kanuna tevfikan gümrük rusumu aranılmaksızın aşağıda eski gümrük tarifesine nazaran fasıllara ayrılmış olan muhtelif eşya hizalarında gösterilen tarihlerde müzayede suretile satılacaktır. Talipler buna ait şartnameyi İstanbul Gümrükleri Başmüdürlüğünde müteşekkil satış komisyonundan alabilecekleri gibi eşyaları da İstanbul, Galata Gümrüklerindeki mahallî mahsuslarında görebilirler, istekliler her faslın hizalarında gösterilen gün ve saatlerde kıymetlerinin % 7,5 nisbetinde teminat akçelerini hâmilen komisyonumuza müracaatları. (3047)

F. No.	Kap adedi	Tahmin edilen kıymet Lira	Kuruş	Müzayede günü ve saati	Eşyanın cinsi
5	322	2825	65	29 Temmuz cumartesi S. 15	Çay, Kahve, Şeker, çokalata ve saire
6	127	938	89	5 ağustos „ „	Levanta, Lozyon ve sair İtriyat
11	264	4715	44	12 ağustos „ „	Muhtelif deri mamûlatı çantalar kunduralar iskarpinler terlikler ve saire
13	868	4804	73	19 ağustos „ „	Sandıklar, çerçiveler, tahta kunduracı çivisi ve saire ağaç ve tahta eşya
16	87	1504	30	9 Eylû „ „	Çadır bezi, çuval, sicim, ip, balık ağları ve sair kendir eşyası
20	203	3001	15	7 teşrin Ev. „ „	Muşambalar, lâstik ökçeler lâstikli eşyalar lâstik tekerlekler ve sa.
21	29	17	99	14 teşrini ev. „ „	Maden kömürleri
22	749	4609	67	21 teşrini ev. „ „	Elektrik aksamı, levazımatı, ampuller, eşyayı züccaciye, porselen eşyalar muhtelif camlar esanslar.
23	208	3175	05	28 teşrini ev. „ „	Ziraate ait alât edevat elektrik aksamı makineler demir kazanlar çorap ve yazı makineleri ve saire
26	292	3332	05	18 Teşrini sani „ „	Erazi mesahasının tayinine mahsus alet, dürbün alâtı hekimiye ve cerrahiye, elektrik ve radyo aksamı oparlör ve saire.
27	361	1628	25	18 Teşrini sani „ „	Kokulu kokusuz muhtelif sabunlar isparmaçet mumları balmumu
00	57	228	95	16 Kânunu ev. „ „	Müstamel eşyayı zatiye

İstanbul Belediyesi ilânları

Temizlik amelesi için yaptırılacak 1100 takım elbise kapalı zarfla münakasaya konulmuştur. Talip olanlar şartname almak ve kumaş numunesi görmek üzere her gün Levazım Müdürlüğüne müracaat etmeli, münakasaya girmek için de 330 liralık teminat makbuz veya mektubu ile teklif mektupları 24-7-933 pazartesi günü saat on beşe kadar Daimî Encümene vermelidirler. (3038)

Afyon Karahisar Vilâyeti Ziraat Müdürlüğünden:

Afyon Karahisar nümume fidanlığı için mübayaa olunacak Motör ve tulumba ve borular (9-7-933) tarihinde Afyonda ihale olunacağından şartnamesini görmek isteyen taliplerin İstanbul Vilâyeti Ziraat Müdüriyetine müracaatları ilân olunur. (3025)

Marmara Üssü Bahri Kumandanlığı Satınalma komisyonu reisliğinden:

Sureti ihale	Saat	Münakasa tarihi	Miktarı	Nev'i
Pazarlıkla	10	6 Temmuz 933	50,000 kilo	Et

Deniz Efradı ihtiyacı için münakasaya konulan yukarda miktarı yazılı etin pazarlıkla yapılan münakasasında verilen teklifler haddi lâyıkında görülmediğinden hizasında yazılı tarihte tekrar pazarlıkla münakasası icra edilecektir.

Taliplerin yüzde 7,5 nisbetinde teminatı muvakkateleri ile komisyona müracaatları ilân olunur. (2973) 4108

Ankara Yüksek Ziraat Enstitüsü Fakültelerine

Kayıt ve kabul şartları

1933 ders senesi için Ankara (Yüksek Ziraat Enstitüsü) Ziraat ve Ziraat sanatları Fakültesine 5 kız ve 45 erkek olmak üzere (50), Baytar Fakültesine (50), Yüksek Orman Mektebine (30) talebe alınacaktır. Müessese leylî ve mecanîdir.

Kabul şartları şunlardır:

1 — Türkiye Cümhuriyeti tabasından olmak

2 — Lise bakaloryasını vermiş bulunmak

3 — Yaşı 17 den aşağı olmamak

4 — Bu mesleklerin icap ettirdiği bedenî kabiliyete malik ve hastalıklardan salim olmak, (tam teşekküllü hastahane sıhhat Hey'eti raporile tevsik olunur).

5 — Tahsil leylî ve meccanî olduğundan staj veya tahsil devresinin ortasında (arız olacak mazeretler dolayısile tahsillerine devam etmek imkânını kayb etmiş olanlar müstesna olmak üzere) staj veya mektebi terkedenlerin veya cezaen çıkarılanların hükûmet tarafından kendilerine yapılan masrafı tazmin edeceklerine dair Noterlikten musaddak kefaletname vermek (Müessesece verilecek nümuneye tevfikan).

6 — Mahalle ihtiyar Heyetinden hüsnühal mazbatası ile yetinden veya polis merkezinden 4 kıt'a fotoğraf vermektir.

7 — Taliplerin miktarı kadroyu tecavüz edince şahadetname dereceleri ve müracaat tarihleri sırasile kabul muamelesi yapılacaktır.

8 — Ziraat Fakültesine girecekler evvelâ 1 sene Gazi Orman çiftliğinde talebe namzedi sıfatile staja tabi tutulurlar. Talebe stajda bulunduğu müddetçe yemek ve elbise bedeli olarak kendilerine ayda 40.— lira ücret verilir. Bu ücretten hiç bir tevkifat yapılmaz.

Bu şartları haiz olup Ankara (Yüksek Ziraat Enstitüsü) Ziraat Baytar Fakültelerine ve Yüksek Orman Mektebine girmek istiyenlerin 31 Eylûl 933 tarihine kadar yukardaki şartları gösterir vesikalarını bir istidaya raptederek doğruca Ankara Yüksek Ziraat Enstitüsü Rektörlüğüne müracaat etmeleri ilân olunur.

Daha fazla malûmat almak istiyenlere müracaatları takdirinde Prospektüsler gönderilir. (3024)

Barut İnhisarı Umum Müdürlüğünden:

1 Temmuz 933 tarihinden itibaren idaremize ait inhisar maddelerinden Karabarut, dolu ve boş av fişekleri, muhtelif av kapsülleri ve tapalar ve av saçması daha ucuz fiatla satılacaktır. Bunlardan belli başlılarının eski ve yeni fiatları şöyledir :

Birinci av barutu kilosu		260 kuruş iken	220	kuruş
İkinci av barutu kilosu		220 „ „	180	„
Kara baruta mahsus alâ boş av kovanı yüz danelik paketi		220 „ „	200	„
Kara baruta mahsus adî boş av kovanı yüz danelik paketi		210 „ „	150	„
Dolu av fişekleri adedi	8)		5)	
"onar danelik kutularda"	8)		6)	
	9)	kuruş iken	7,50)	kuruş
	10,50)		8)	
	11,50)		9)	
	12,50)		9,50)	
Av saçması kilosu	70	„ „	50	„
Bir ve yarım kiloluk kutularda	-			

Av barutları 1, 1/2, 1/4 ve 1/10 kiloluk kutular içindedir. Yukardaki fiatlar bir kiloluk kutulara mahsustur.

Ava ait tekmil maddelerin yeni fiatlarını gösterir resmî listeler Ankaradaki ve İstanbul'da Tophanedeki satış mağazalarımız ile memleketin muhtelif yerlerindeki depo ve acentalıklarımızda mevcut olduğu gibi tekmil beyilerimizin dükkânlarının münasip yerine asılmak üzere her tarafa gönderilmek üzeredir.

Avcı birlikleri ve sair arzu edenler bir posta pulu gönderirlerse bu listelerden bir adedi adreslerine gönderilir.

Hususî evsafta dolu av fişeği tedarik etmek arzu edenler 500 fişekten aşağı miktarda olmamak üzere sipariş verirlerse fabrikamızda yaptırılarak ambalâj ve sevk masrafı kendilerine ait olmak üzere demir yolu boyundaki yerlerle vapur uğrağı iskelelerde gösterecekleri adrese gönderilir. (3014)

BÜYÜK TAYYARE PİYANGOSU
15. ci tertibin 3. cü keşidesi
11 Temmuzdadır
Bu keşidede Büyük ikramiye
100.000 Liradır
Ayrıca: 25.000, 15.000, 10.000 Liralık büyük ikramiyeler ve
50.000 liralık bir mükâfat vardır.
4037

Zafiyeti umumiye, iştihasızlık ve kuvvetsizlik halâtında büyük faide ve tesiri görülen

Fosfatlı Şark Malt Hulâsası

Kullanınız. Her eczane de satılır. (5122)

Hava mektebine kayıt ve kabul edilecek talebeler hakkındaki şerait

Eskişehir Hava Mektebi Müdürlüğünden:

1 — İkinci maddede de yazılı şartları haiz olanlar istida ve vesikai lazime ile her sene Haziranın birinci gününden itibaren Ağustosun on beşinci gününe kadar Eskişehir hava mektebi kumandanlığına müracaat edeceklerdir. Hariçte bulunupta vaz'iyetleri şeraiti duhule tevafuk eden talip lerin dahi işbu vesaiki mektep kumandanlığına irsal edecek ler ve alacakları cevaba göre hareket edeceklerdir.

2 — Şerait şunlardır :

A — Türk olacak.

B — Taliplerin orta mektep (lise sekinzinci sınıf) tahsilini ikmal ve asgarî (17) yaşını bitirmiş, azamî (20) yaşında bulunmak, orta mektep tahsilini ikmal edenlerle or ta mektep tahsilinden yüksek tahsil görenler imtihansız olarak kabul edilecektir. Şehit, malul, asker evlâtları ile ec nebi diline vakıf olanlar tercih edilirler. Mektebin kadrosu orta mektep tahsilini ikmal edenlerle dolmadığı takdirde orta mektep tahsilinden dun tahsil görenlerden usulü veç hile musabaka ile alınacaktır ;

C — Ahvali sıhhiyeler hava noktasında uçuş vazifelerinde istihdama elverişli olduğuna dair mutahassısları tam olan askeri hastahane heyeti sıhhiye raporunu hamil bulunmak, (hariçte bulunanlar mahalli askerlik şubeleri ne müracaat suretile muayeneye sevk olunacaklardır. Tam teşkilli heyeti sıhhiye olan şehirlerde en büyük askerî ma kama müracaat ile muayeneye sevk olunacaklardır.

D — Ahlakı mazbut olduğuna hiç bir cihetle maznun veya mahkûm olmadığına dair hüsnühal varakası ibraz etmek, (mahalli polisinde tasdik şartır).

3 — Mektebe kayt ve kabut edilecek talebeler gedikli küçük zabitler hakkındaki 1001 numaralı kanun mücibince muamele görecektir. Bu kanuna tevfikan mektepten arzusile çıkmak isteyenler ancak meccanen okudukları müddete ati bilumum masarifatı evvelce taahhüt ederek tediye etmek suretile çıkarılacaktır.

Her hangi bir suretle mektepten çıkarılanlardan sinleri onsekizden dun bulunanlar esnane duhullerinden ve on sekizini ikmal etmiş olanlar çıkarılmalarını müteakip hava kıtatına nefer olarak verilirler ve duhullerinden itibaren muvazzaflık hizmetlerinden fazla mektepte bulundukları her seneye mukabil altı ay hesabile hizmet ederler.

4 — Mektebi muvaffakiyetle ikmal edenler hava kıtaat ve müessesatında (12) sene müddetle hava gedikli küçük zabit olarak ifayi vazife edeceklerine dair noterlikten musad dak senet şurutlarını vereceklerdir.

5 — Müddeti tahsil iki senedir. Mektep leyli ve meccanidir. Askeri lise talebeleri gibi ilbas, iaşe edilecek ve ders levazımı da verilecektir.

6 — Musabaka imtihanı Eylülün ilk haftasında ve hava mektebi binasında yapılacaktır. Bu cihet ayrıca gazeteler le ilân edilecektir.

7 — Mektebe kayt ve kabul edilenler 15 Eylülden itibaren mektebe alınacaklar ve birinci Teşrin bidayetinde dersle re başlayacaktır. Mektep bunları ihtiyaca göre pilot, nışancı bombardımancı, fotoğrafçı, muhabereci, silâhcı hava gedikli küçük zabiti yetiştirecektir.

8 — Hava gedikli küçük zabitlerinin rütbeleri ile maaşları aşağıda gösterilmiştir.

		Kuruş
Gedikli çavuş	3 ×	700
Baş çavuş mua.	3 ×	900
Baş çavuş	3 ×	1200
Baş gedikli	3 ×	2000

Tahsisatı fevkalâdeleri maaş ücretlerinin üç mislidir.

Gedikli küçük zabitlere gedikli çavuşluğa terfi tarihlerinden itibaren beş sene müddetle istihdam edildikten sonra sicilleri müsait olanlara bir nefer tayinî zam verilir. Evli olan gedikli küçük zabitlere aile maaşı olarak her ay ilâveten ve maktuan beş lira verilir, Yirmi sene hizmet edenler arzu ettikleri takdirde askerî tekaüt kanununa tevfikan son aldıkları maaş üzerinden tekaüt edilirler. Bunlara tekaütleri anında 500 ve kırk yaşını ikmal edenlere 700 lira ikramiye verilir.

Talip olanlar millî müdafaa vekâletinde veya müessesatında , yer bulunmadığı takdirde devletin diğer devair ve müesesatına tercihan kabul ile istihdam olunurlar.

Gedikli küçük zabitanın muhtelif rütbelerde bulunabilecekleri azamî yaş aşağıdadır:

Gedikli vaçuş	40
Baş çavuş muavini	40
Baş çavuş	45
Baş gedikli	50dir.

9 — Uçuşa başladıkları tarihten itibaren şehrî onbeş lira ve mektebi ikmali müteakip de şehrî otuzar lira tayyarecilik müteferrikası verilecektir. Bu tayyarecilik zammına her iki senede bir de 10 lira ilâve edilir.

10 — Her hangi bir emir ve vazife dolayisile uçuş yaparken gerek sukut ve gerek uçuşun yerde ve havada esbabı sairesi hasebile malûl kalanlara ikinci mülâzim rütbesi üzerinden tekaüt maaşı tahsis olunur.

11 — Vazife esnasında şehit olanların müstahakı maaş efradı ailesine de yine bu rütbe üzerinden eytam maaşı tahsis edildiği gibi kanunî mirasçılarına irsî hisseleri nisbetinde tevzi edilmek üzre 5000 lira nakdî tazminat verilir. (3022)

İstanbul Sıhhî Müesseseler Satınalma Komisyonu Reisliğinden:

Heybeliada Sanatoryomu için yevmiye lüzumu olan tereyağı 4-7-933 salı günü saat 15 te pazarlıkla ihale edilecektir.

İsteklilerin müracaatları. (3032)

Istanbul ve Trakya Şeker Fabrikaları Türk Anonim Şirketinden:

Şirketimiz hissedarlar umum hey'eti 26 şubat 933 tarihinde fevkalâde surette vuku bulan içtimaında Şirket sermayesinin yeni hisse senedi çıkarmak suretile üç milyon liraya iblâğını ve eski hissedarlarımızın malik oldukları hisseler ile mütenasip olarak yeni çıkarılacak hisse senetlerinden iştiraya hakları bulunduğunu ve bu haklarını sicilli Ticaret Gazetesile ilân tarihinden itibaren bir ay zarfında istimal etmeleri lüzumunu karar altına almış ve bu kerre tescil muamelesi ikmal edilen bu karar 29 Haziran ve 1 Temmuz 933 tarihli Sicilli Ticaret Gazetesile ilân edilmiş olduğundan haklarını istimal etmek isteyen hissedarların tarihi mezkûrdan itibaren bir ay müddetin sonu olan 1 - Ağustos - 933 tarihine müsadif Salı günü akşamına kadar İstanbul'da Şirketin Bahçekapı'da 4 üncü Vakıf Hanındaki Merkezine veya Alpullu'daki Fabrika Müdiriyetine müracaatla malik oldukları hisse senetlerini kaydettirip iştirak taahhütnamelerini imza ve rub'u bedellerini tesviye etmeleri lüzumu ve aksi takdirde haklarının sakit olacağı ilân olunur.

Sadık Zade Aslan Kaptan
BARTIN POSTASI
KEMAL
vapuru
2 Temmuz Pazar günü saat 18 de Sirkeci rıhtımından hareketle (Ereğli, Zonguldak, Bartın, Amasra, Kurucaşile, Cide, İnebolu, Evrenye, İlişe ve Abanaya azimet ve avdet edecektir.
Fazla tafsilât için Sirkeci Meymenet Hanı altında acentalığa müracaat. Telefon: 22134. (5076)
4051

SADIKZADE BİRADERLER Vapurları
KARADENİZ POSTASI
SADIKZADE
vapuru
3 Temmuz pazartesi günü saat 18 de Sirkeci rıhtımından haraketle Zonguldak, İnebolu, Ayancık, Samsun, Ordu, Giresun, Trabzon, Sürmene ve Rize limanlarına azimet ve avdet edecektir.
Fazla tafsilât için Sirkeci Meymenet Hanı altında acentalığa müracaat. Telefon: 22134. (5077)

Alemdar zade Mehmet Vapuru
BÜLENT
vapuru 3 Temmuz pazartesi günü Zonguldak, İnebolu, Samsun, Ordu, Gireson, Trabzon, Rize, Mapavri, Pazar ve Hope) ye azimet ve avdette ayni iskelelerle Sürmene, Vakfıkebir, Görele Ünye ve Ayancığa uğrayarak avdet edecektir. Acentesi Alâiye han No .1 Telefon: 21037. (5135)

Dr. A. KUTIEL
Karaköy'de Abdullah Efendi lokantası sırasında 33 numaraya
TAŞINMIŞTIR. (5085)
4042

4034

Evkaf müdiriyeti ilânları

Kıymeti Muhammenesi Lira	K.	
70	00	-35- arşın terbiinde bulunan Küçükpazarda Hoca Hayrettin mahallesinde Yoğurtçu sokağında 30-22 No. lı arsanın tamamı.
591	00	-430- arşın miktarında bulunan Arnavut köyünde yeni mahalle sokağında 10-52 No. lı ahşap bir odalı hanenin tamamı.
4496	00	-562- metro terbiinde ve Şehremaneti binası karşısındaki Şerefiye caddesinde eski 11 yeni 5 - 7 No. lı sinan ağa camii arsasının tamamı.
1095	00	Tahminen -3650- arşın miktarında bulunan Cerrahpaşa'da Hobyar mahallesinde yokuş çeşme sokağında atik 23 cedit 43-45 numara larla murakkam meşrutahane arsasının tamamı.

Yukardaki emlâki mahlûle yirmi gün müddetle ilâna konmuştur. Müzayedesi Temmuzun 17 inci pazartesi günü saat on beştedir. Taliplerin pey akçelerile beraber mahlûlât kalemine müracaatları. (2941)

4123

Askerî Lise ve Orta Mekteplere Muallim Tabip ve Dişçi Alınıyor.

1 — Açık muallimlikler şunlardır.

Kuleli Lisesinde : Tabiî İlimler, Fizik, Kimya, Riyaziye, Fransızça, Alman, Felsefe.

Maltepe Lisesinde : Tabiî İlimler, Fizik, Riyaziye, Fransızca,

Bursa Lisesinde : Fizik, Kimya, Fransızca.

2 — Bu derslerden her birine lüzumu kadar muallim alınacaktır.

3 — Konya ve Erzincan Askerî Orta mekteplerinde muhtelif ders zümrelerine de muallim alınacaktır.

4 — Bu muallimliklere ; istekli olanlar, aşağıda yazılı vesikaları bir istidaya iliştirecekler ve hangi mektebin hangi ders muallimliğine istekli olduklarını da yazacaklardır.

A — Tasdikli sıhhat raporu,

B — Tasdikli hüsnühal kâğıdı,

C — Resmî bir makamca ve evvelce Muallim olanlar için Maarif İdarelerince, tasdikli ve fotoğraflı fiş veya kısaca hal tercümesi,

D — Şahadetname, Ehliyetname, tasdikname ve sair vesikalarının tasdikli ve fotoğraflı suretleri,

E — Noterden tasdikli taahhüt senedi, bu senede şunlar yazılacaktır, " Tayin edileceğim . . . mektebinin . . . muallimliğinden her hangi ders senesi içinde çekilmemeği, şayet tatil zamanında çekilecek olursam, çekilmeden en az iki ay önce bildireceğimi, böyle yapmazsam, alacağım ücretin iki aylığını tazminat olarak bir defada ödeyeceğimi, bundan başka tayin olunduğum halde kanunun gösterdiği zaman içinde vazifeme başlamazsam yine ayni tazminatı ödeyeceğimi taahhüt ederim."

E — Bu vesikalar 10 Temmuz 933 tarihine kadar Milli Müdafaa Vekâletinde Askerî liseler Müfettişliğine gönderilmiş olacaktır.

5 — İsteklilerden aranılacak şartlar şunlardır :

A — Muallimliğini istediği dersi okutmağa, menşei veya Darülfünunda imtihanla ehliyetnameyi ve kanunî vasıfları haiz olmak ve yahut Maarif Vekâletinin aynı derecedeki mekteplerinde müseccel muallim bulunmak.

B — Haftada 15 "Zaruret görüldüğü takdirde " en çok 20 saat ders almağı taahhüt etmek,

6 — Tayin edilecek muallimlere ayda 84 : 126 lira ücret verilecektri.

7 — İstanbul, Konya, ve Erzincanda bulunan Askerî lise ve Orta mekteplerle Konya Gedikli Küçük Zabit Hazırlama mektebinin tabip ve dişçiye ihtiyacı vardır.

Taliplerin aylık ücretleri 80 : 90 dişçilerin ücretleri ise 70 liradır.

8 — Bunlara istekli olanlar, hangi mektebin tabip veya dişçiliğini istediklerini istidalarına yazacaklar ve kısaca hal tercümelerile beraber 4 maddede yazılı zamanda Askerî Liseler Müfettişliğine göndereceklerdir. (3097) (2719)

4066

Ankara Milliyet Postası

Ankaranın köylerinde

Kızılırmağın suyu Ankaraya getirilemez mi?

4

ANKARA, 30 Haziran

Bir tarafında Kızılırmak, diger tarafında Sakarya gibi iki büyük dereye sahip olmak Ankara için bir nimettir. Ve sonra senelerce Ankaranın susuzluktan kıvrandığını, su için her gün çareler ve ted birler düşünüldüğünü hatırlıyorum da. . . . Irmağın kızıl suları önünde, başlıca çarelerden birinin yanında olduğumu görerek düşünceye dalıyorum. . . . Su, bir şehir için muhakkak ki en büyük zinet, en büyük varlık. .. Ve hükûmet nerkezinin 80 kilometre ilerisinde — kestirme yol — böyle bir dere akar da Ankaranın bir su meselesi, bir su derdi olur mu?

Bu mütaleaya:

— Kızılırmak'ın suyu Ankaraya getirlir, getirilir ama, çok para sarfetmek lâzımdır.!

İddiasını belki serdedecekler vardır.

Filvaki tahminî bir hesaba göre, arazinin gösterdiği ârızalar dolayısile bu ameliye için on, on iki milyon lira masraf gider. Fakat Ankara suyu için bugüne kadar dökülen ve daha da dökülecek paranın yekûnu bundan az mıdır?

Yakın bir zamana kadar şehrin suyu için iki buçuk milyon lira sarfedilmedi mi? Noksanları tamamlamak için daha bir milyon lira gitmiyecek mi? Çubuk bendine üç buçuk milyon sarfedilmiyor mu? Ve böylece sarfedilecek yedi milyon lira ile hakikî gaye elde edilebilecek mi?

Çubuk bendi senede ancak 17.50 milyon metre mikâbı su verebilecektir. Ve istasyon caddesinin solunda, ileride yapılması mukarrer sun'î gölün suyu buradan temin edilecektir. Bir taraftan Ankaranın bir kısım arazisini sulamıya kullanılacak bu su, diger taraftan şehrin her gün artan su ihtiyaçlarını zamanla karşılıyabilecek mi?

Bu münasebetle bir kaç gün evvel Ankarada bir konferans veren profesör Agache'ın bent hakkında bir mütaleasını kaydedeceğim. Perofesör bendi mahallinde tetkik etmiş ve bundan takdirle bahsederken ezcümle diyordu ki:

"Dünyada bu bendin beş yüz misli bentler yapılmıştır.,,

Profesör bu işaretile bentlerin büyüklüğüne değil, toplıyacağı su itibarile; azametine işaret etmek istiyordu. ... İşte Kızılırmakta yapılacak bir bent, dünyada sayılı su bentlerinin temin ettikleri suyu şüphesiz verebilirdi. . . Zira Kızılırmağın kurak mevsimdeki sarfiyatı saniyede takriben 10 - 15 metre mikâbıdır, ve kışın bu miktar 70 - 100 metre mikâbına kadar çıkmaktadır.

Kızılırmak, Ankara ve civarının; yalnız su cephesinden değil, ayni zamanda elektrik cephesinden de ihtiyacını geniş ve ucuz miktarlarda temin edebilir.

Hükûmet, Kırıkkaledeki fabrikalar için elektrik istihsali maksadile bir aralık ırmakta etütler yaptırmıştı.

Ve ozaman ırmakta yapılacak bir bent, ve o bentten Kırıkkaleye kadar elektrik istasyonları tesis masrafını yüksek bulmuştu. Filvaki sadece Kırıkkaleye elektrik temini için yapılacak masraf göze büyük görünür ve hesapsız olur. Fakat geniş bir program dahilinde Kızılırmaktan istifade, elektriği

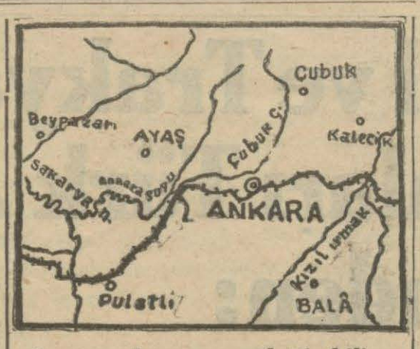

de, suyu da ucuza malettirebilir.

Böyle bir ameliyeye teşebbüs takdirinde, Kızılırmakta vücuda getirilecek 30 - 35 metre irtifamda bir bent ile:

1 — Kızılırmak civarındaki köyler elektrikle nurlanacak, bol su sayesinde toprakların verim kabiliyeti artacaktır.

2 — Ankara bol suya kavuşacaktır.

3 — Kırıkkale'nin elektrik ihtiyacı kadar Ankaranın elektrik ihtiyacı da ucuzca temin edilecektir. Bu suretle inkılâp merkezinin mes'ut sakinleri (30) kuruşa elektrik yakmaktan kurtulacaklardır. Zira Ankara Elektrik Şirketinin hükûmetle mukavelesinde böyle bir kombinezon için müsait hüküm ler vardır. Bu hükümlere göre, hükûmet veya hükûmetin alâkadar olduğu bir şirket Kızılırmak veya Sakaryanın su kuvvetinden elektrik istihsal edecek olur da, bu elektriğin maliyet fiati Ankara elektriğinden yüzde 25 nispetinde noksan olursa; Ankara Şirketi bugünkü tesisatını muhafaza ile beraber bu elektriği satın almak mecburiyetindedir.

Ankara, eşsiz bir azim ve fedakârlığın meydana koyduğu mo dern bir şehirdir. Yakın yarının sayılı güzel şehirlerinden biri olmağa namzettir. Bu şehrin etrafında mamureler görmek istediğimiz kadar, inkılâp kâbesinin çağlıyanlar ve göllerle süslenmesini arzu ediyoruz.

Mec. S.

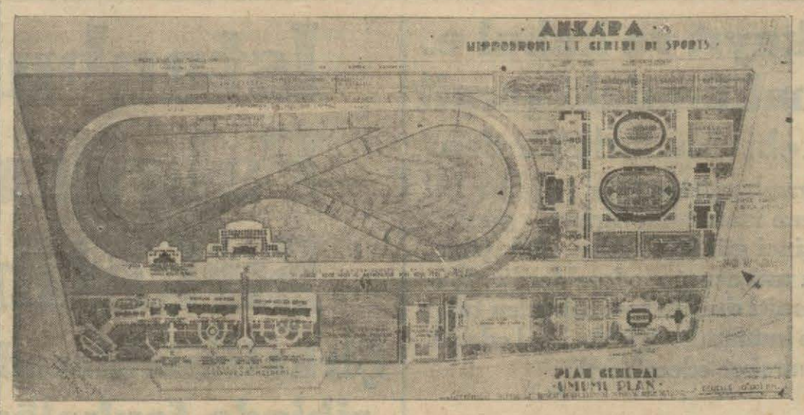

Ankarada stad ve at koşu yeri yapılıyor

İtalyan mühendisin eseri birinci

ANKARA, 30 (Milliyet) — Hükûmet merkezi bir kaç sene zarfında en asrî ve güzel bir stadyom ve at koşu yerine sahip olacaktır. Açılan müsabakada birinciliği kazanan İtalyan mühendis ve mimarı M. P. Vietti - Violi'nin plânının resmini gönderiyorum. Plân, her türlü ihtiyacın gözönünde bulundurularak yapılmış muvaffak bir eserdir.

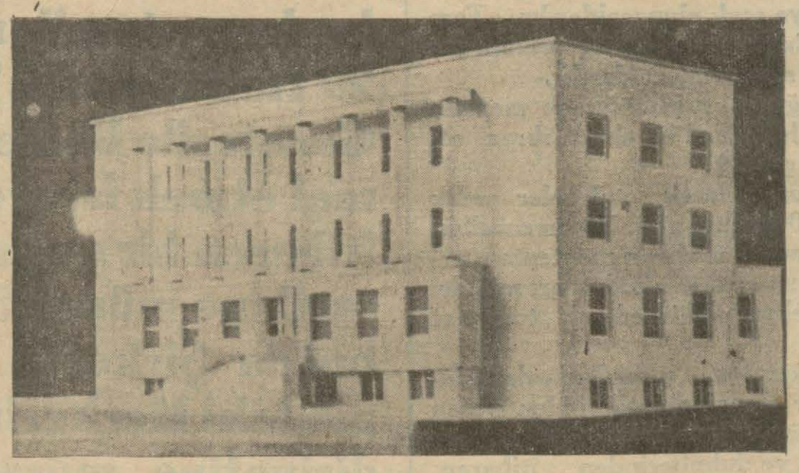

Eytam ve Emlâk Bankasının Merkez binası maketi

Emlâk Bankasının yeni binası

ANKARA, 30 (Milliyet) — Yeni emlâk ve eytam bankası binası Bankalar caddesinde, Osmanlı Bankası karşısında, tütün inhisarı yanındaki arsada yapılacaktır.

Binanın yüzü 32 buçuk, derinliği 22 metredir. Üç kat üzerine yapılacak olan bu binanın asıl cephesindeki sütunların bulunduğu iki katı ihtiva eden parçası yarı somaki ve yarı beyaz mermerden ve öbür cepheler Ankara taşından olacaktır. Binanın kurulduğu toprak çürük olduğundan temeli beton arme kazıklarla sağlamlaştırılacaktır.

Bodrum katında kasa ve evrak dairesi ile memurların yemek salonları bulunacak, yer katı merkez müdürlüğüne, birinci ve ikinci katlar umum müdürlük ve idare meclisi teşkilâtına verilecektir.

Ankara şarapları

Zamanla dünyanın en iyi şarapları arasına geçecek

ANKARA, 30 (Milliyet) — Memleketimizin diger şehirlerine nazaran Ankaranın bir hususiyeti de şaraphaneleridir. Bunların adedi vaktile biraz daha fazlaca idi. Fakat bugün lerde azaldı. Buralarda yalnız şarap ve bazılarında da bira da satılır.

Şarap şark içkisidir. Bugün İranda hâlâ her içkiye rağmen tercih edilen, daima içilen odur. Fakat nedense Türkiyede bugün şarap yerini millî içkimiz olan rakıya terketmiştir.

Tecrübe edenler söylerler ki bize hacmi fazla içkiler gelmiyor. Biz keskin ve hacmi az içkileri daha ziyade seviyoruz. Meselâ; rakı, konyak, hattâ viski gibi. Şarapla biraya iltifatımız azdır. Belki de alışmadığımızdan olacak şarabın verdiği başağrısı kendisine iltifat etmemekliğimize yegâne saik oluyor.

Bu halere rağmen Ankarada şarap depolarının açtığı şaraphaneler kısmen ecnebiler, kısmen de Türkler tarafından oldukça rağbet görüyor. Kadehi on kuruştan başlıyan bu içki den akşam eve giderken bir kaç adet mezesiz, yahut sandoviçle yuvarlıyan lar evlerinin yolunu zikzak göre göre kapılarını buluyorlar.

Bu dükkânların Maarif Vekâleti altındaki cadde üzerindekileri daha ziyade hususiyeti haizdir. Buralarda mevcut iskemle babası şeklinde kübik taburalara oturularak tezgâhbaşı yapılır.

Sıra sıra bunlara dizilen akşamcıların hepsi tanısin tanımasın yanındakile behemehal ahbap olur, muhabbeti kaynatırlar.

Buraya ayak üzeri uğrayıp hemen bir tane çekerek gidenler, girip çıkan lar akşamın alaca karanlığında dükkânı hayli şenlendirirler.

Şaraphanelerin bir kısmı da bildiğimiz masalı meyhaneler şeklindedir. Bunların bazılarında müzik te vardır. Ekserisi ecnebi amele uğrağıdır. Ötekilerin saat ondan sonra tenhalığına rağmen buraları saat on ikiye kadar kaynaşırlar.

Bu şaraphanelerin hepsinin de mamulâtı yerli üzümdür. Ankara üzümü şaraba fevkalâde iyi gelmektedir. Ankara şarapları mütehassıslarının ifadesine göre dünyanın en iyi şaraplarındandır. Senelerden beri yerleşen imalâthanelerde bugün yıllanmış nefis nevileri muhtevi kavlar vardır.

Ankara şarap imalâthaneleri anlayışlı çalışmalarile ve himmetlerile zamanla Ankara şaraplarının şöhretini de dünyaca meşhur arkadaşları arasına behemehal sokacaklardır.

Altın Mekik kumaşlarından

Şantung YALOVA

İpekli Kumaşların Kraliçesidir

Şantung YALOVA

Avrupada kibar halkın kullandığı en son moda kumaştır

Şantung YALOVA

Avrupada, en iyi kostüm tayyör ve spor kostümlerini diktikleri kumaştır

Son moda renkleri vardır
Katiyen rengi atmaz ve solmaz

Yerli Mallar Pazarında

Fabrika fiatına satılır

İstanbulda: Bahçekapıda | Beyoğlunda: İstiklâl caddesinde
(5114)

"Şantung Yalova,, yıkanır, gayet sağlamdır, serin tutar

Teksayt isminde yeni usul Amerikan lâstiğini istimal ederseniz sıhhî ve asrî surette zührevî hastalıklardan mahfuz kalırsınız.
Bilûmum eczanelerde iki muhtelif şekilde satılır.

4044

Çanakkale Nafıa Başmühendisliğinden:

Biğa Çanyolu üzerinde ahşap olarak inşa edilecek olan 35 metro açıklığındaki altı kulaç köprüsü kapalı zarf usulile 20-7-933 tarihine müadif perşembe günü saat on beşte ihale edilmek üzere 1-7-933 tarihinden itibaren yirmi gün müddetle münakasaya konmuştur. Bu inşaatın bedeli keşfi 6016 lira 86 kuruş olup münakasa Çanakkale vilâyetinde yapılacaktır.

Münakasaya iştirak edecekler teklif mektuplarını ve muvakkat teminatlarını ayni günde saat on beşe kadar ma kamı vilâyete vermeleri lâzımdır.

Bu işe ait evrakı keşfiye ve şartnameyi görmek isti yenlerin Nafia Başmühendisliğine müracaatları ilân olunur. (3033)

Nafıa Vekâletinden:

Yolçatı - Elaziz hattı inşaat ve ferşiyatı kapalı zarf usu lile münakasaya konulmuştur. Münakasa 22-7-933 tarihine müsadif cumartesi günü saat 15 te Nafia Vekâleti Müşteşarlık Makamında icra edilecektir. Münakasaya iştirak edecek taliplerin bu kabil Demiryolu inşaatını muvaffakiyetle icra etmiş Mühendis veya şirket ve yahut talibin böyle bir mühendisle hissedar olması şarttır. Bu şeraiti haiz olmayanla rın teklifleri nazarı itibara alınmaz. Talipler bu husustaki şartnameleri Ankara'da Nafia Vekâleti Levazım Dairesinden ellişer lira mukabilinde tedarik edebilirler. (2975)

İstanbul C. Müddeiumumiliğinden:

İstanbul Adliye dairesi kalirüferi için mübayaa edilecek 290 ton maden kömürünün 29-6-933 perşembe gü nü yapılan münakasasında verilen fiatlar mütedil görül memiş ve münakasanın bir hafta müddetle talikine karar verilmiş olduğundan taliplerin 6-7-933 perşembe günü saat 14 te Defterdarlıkta müteşekkil komisyonu mahsusuna mü racaatları ilân olunur. (3028)

Darülfünun Mübayaat Komisyonundan:

Darülfünun merkez binasında ve Tip Fakültesinin Hay darpaşadaki ambarlarında mevcut istimâlden sakit eski eş yaların 5 Temmuz 933 tarihine müsadif çarşamba günü alenî müzayede ile ihalesi ilân edilmiş ise de yevmi mezkûr un eyyamı tatiliyeye müsadif bulunması hasebile mezkûr ihale gününün 6 Temmuz 933 perşembe günü saat 15 te ihalesinin icra kılınacağı tashihen ilân olunur. (3026)

Aslan ve Eskihisar Müttehit Çimento ve Su Kireci Fabrikaları Anonim Şirketinden :

İLÂN

Muvakkat hisse senedatının yeni his se senedatile tebdili muamelesinin 10 Temmuz 1933 tarihinden ve 1931 senesi temettüü olarak, hisse senedatının 16 numerolu kuponunun kat'i mukabilin de, 30 kuruşun tesviyesi muamelesinin de 25 Temmuz 1933 tarihinden itibaren Galata'da Doyçe Oryentbank gişe lerinden icra olunacağı ilân olunur

İstanbul, 1 Temmuz 1933
(4768) Meclisi İdare

İLÂN

Osmanlı Bankası'nın Galata, Yenicami ve Beyoğlu devairi, Hâkimiyeti Milliye bayramı münasebetile Temmuzun 5 inci çarşamba günü kapalı bulunacaktır.

BURSA KAPLICALARI Türk Anonim Şirketinden :

Bursa kaplıcaları Türk Anonim Şirketi Hissedarlarının (24 Temmuz 1933) tarihine müsadif pazartesi günü saat onbirde Şirketin İstanbul'da Bahçekapısında Taşhanda (72) numarada kâin merkezinde fevkalâde surette vukubulacak içtimamda hazır bulunmaları rica olunur:

Müzakerat rüznamesi :

Mukavelenamei esasinin beşinci mad desinin ilk fıkrasının tadili

Mezkûr fıkranın eski şekli:

Madde: 5 — Şirketin sermayesi beş yüz ellibin Türk lirasından ibaret ve beheri on lira kıymetinde ellibeş bin hisseye münkasemdir.

Mezkûr fıkranın muaddel şekli:

Madde: 5 — Şirketin sermayesi yedi yüz doksan bin Türk Lirasından ibaret ve beheri on lira kıymetinde yetmiş-dokuz bin hisseye münkasemdir.

(Hissedarların içtimadan evvel müracaat ile dühuliye varakası almaları)
(5106) . Meclisi İdare

Umumî Neşriyat ve Yazı İşleri Müdürü ETEM İZZET
Gazetecilik ve Matbaacılık T. A. S.

Çanakkale Nafıa Başmühendisliğinden:

Ezine - Ayvacık yolunun 0+000 kilometrosundan 12+687 kilometrosuna kadar olan kısmın tesviyei turabiye, şose ve imalâtı sinaiye inşaatı 27-7-933 tarihine müadif perşem be günü saat on beşte ihale edilmek üzere 1-7-933 tarihinden itibaren 27 gün müddetle ve kapalı zarf usulile münakasaya konmuştur.

Bu inşaatın bedeli keşfi 124811 lira 56 kuruş olup münakasa Çanakkale vilâyetinde yapılacaktır.

Münakasaya iştirak edecekler teklif mektuplarını ve muvakkat teminatlarını ayni günde saat on beşe kadar Ça nakkale valiliğine vermeleri lâzımdır.

Taliplerin münakaa şartnamelerini Çanakkale, İstan bul, İzmir Başmühendislikleri ile Ankara yollar Umum Mü dürlüğünde mütalea edebilecekleri ilân olunur. (3035)